

Marshallin kakku

Se on kakku päältä kaunis
kuorelta kovin sileä
vaan on silkkoa sisällä
akanoita alla kuoren

Marshall-"suunnitelma"

- synty, tarkoitusperät ja vastavaikutus

T o i m i t t a n u t M a u r i R y ö m ä

Helsinki 1948 Kirjapaino Oy. Valo

Motto:

"Moni on kakku päältä kaunis,
kuorelta kovin sileä,
vaan on silkkoa sisällä,
akanoita alla kuoren."

Kalevala.

I. Kakkua leivotaan

1. MARSHALLIN "SUUNNITELMA" SYNTYY

Kesäkuun 5 p:nä 1947 Yhdysvaltain ulkoministeri kenraali George C. Marshall piti Harvardin yliopiston oppilaille puheen. Se tapahtui suhteellisen vaatimattomien menoin. Eikä puheella ollut mitään varsin täsmällistä sisältöäkään. Siinä vain vihjaistiin, että Yhdysvaltain hallitus on sangen kiinnostunut Euroopan asioista ja tarjoutuu auttamaan, mikäli Euroopan maat apua pyytävät ja osoittavat olevansa siihen arvollisia. Kuitenkin tämä puhe muodosti pohjan sille mitä kirjavimpien laskelmien ja kannunvalantojen tulvalle, jota sen jälkeen kuluneiden kuukausien aikana juhlallisesti on sanottu "Marshallin suunnitelmaksi".

Alkusoitto
Harvardista

Kyseinen puhe ei tietenkään ollut ensimmäinen ilmaus Yhdysvaltain hallituksen kiinnostuksesta sodanjälkeisen Euroopan tai ylimalkaan muun maailman asioita kohtaan. Olihan presidentti Harry Truman jo ennestään edustanut Yhdysvaltain eli USA:n ulkopoliitikassa aktiivista suuntaa, mikä ilmeni taloudellisena painostuksena tai suoranaisena sotilaallisena puuttumisena maailman eri maiden sisäiseen kehitykseen. Niinpä USA oli ylläpitänyt Tshiangkaishekin hallitusta Kiinassa, sen vaatimuksesta toukokuussa 1947 kommunistit poistettiin Ranskan ja Italian hallituksista, ja juuri toukokuun 22 p:nä kongressi oli hyväksynyt lain lisätystä avunannosta Turkin ja Kreikan oikeistohallituksille. Tämä aktiivinen

Kaksi miestä –
yksi oppi

suunta tunnettiin jo ennestään koko maailmassa "Trumanin opin" nimellä.

Nyt heräsi luonnollisesti kysymys, miten "Marshallin oppi" suhtautui tähän "Trumanin oppiin". Vastaus oli sangen yksinkertainen. Marshallin "suunnitelma" oli Trumanin opin sievistetty muoto eli kuten hallituksen äänenkannattaja "The Washington Post" 23. 11. 47 kauniisti lausui:

"Ei kukaan tiennyt paremmin kuin Mr. Truman, että hänen oppinsa kaipasi täydennystä. Tarvittiin sellaista politiikkaa, jonka tarkoituksena olisi ennakolta ehkäistä olosuhteiden syntyminen, jotka tekivät Kreikan heikoksi. Ehkäiseminen on parempaa kuin pelastaminen, ja Marshallin suunnitelma oli, kuten Mr. Truman sanoi, yhtä läheisessä yhteydessä Trumanin oppiin kuin 'pähkinän puolikas saman pähkinän toiseen puolikkaaseen'."

Toinen kysymys, joka tuoreeltaan syntyi, koski USA:n "auttamishalun" luonnetta. Siihen vastasi sisäministeri K r u g senaatin ulkopoliittisen valiokunnan kokouksessa:

"Olen vakuuttunut siitä, että Marshallin suunnitelma merkitsee meille järkevää liikeyritystä."

2. PUNNITTU JA KÖYKÄISEKSI HAVAITTU

Kolme suurta Jo kesäkuun 13 p:nä 1947 Englannin sosialidemokraattinen ulkoministeri Ernest B e v i n oli julkisesti ilmoittanut ihastuksensa Marshallin "suunnitelmaan". Kesäkuun 17 p:nä hän saapui Pariisiin neuvottelemaan ranskalaisen virkaveljensä B i d a u l t i n kanssa. Saman kuun 19 p:nä Englannin Moskovassa oleva lähettiläs ja Ranskan asiansoihtaja jättivät Neuvostoliiton ulkoministeriöön esimiestensä nimissä kutsun lähettää edustaja Pariisiin neuvottelemaan. Neuvostohallitus vastasi, että vaikka silisi ei olekaan tietoja Yhdysvaltain taholta Euroopan maille mahdollisesti saatavan taloudellisen avun luonteesta ja ehdoista, niin se suostuu lähettämään

edustajansa kolmen ulkoministerin kokoukseen Pariisissa kesäkuun 27 p:nä.

Neuvottelukokous alkoikin sanottuna päivänä ja jatkui heinäkuun 2 p:nä, jolloin se hajosi. Siinä selvisi, että Bevin ja Bidault olivat jo etukäteen sopineet Marshallin kanssa "johtavan komitean" asettamisesta, joka olisi Euroopan hallitusten yläpuolella ja kontrolloisi asianomaisten maiden talouselämää. Tämän mukaan Euroopan kansojen olisi tullut luopua sellaisesta "vanhentuneesta käsitteestä" kuin kansallinen riippumattomuus. Toiset ulkoministerit hylkäsivät ministeri Molotovin ehdotuksen, että ensin otettaisiin selvää, missä määrin ja minkälaisilla ehdoilla Yhdysvallat ylimalkaan haluaa ja pystyy Eurooppaa avustamaan.

"Vanhentunut
käsite"

Kokous ei voinut johtaa tuloksiin, koska USA:n taholta jatkuvasti kieltäydyttiin antamasta virallisia tietoja mahdollisen avustuksen laajuudesta ja ehdoista, mutta, toisaalta tuli päivänselväksi, että "suunnitelmaan" kätkeytyi pyrkimys alistaa Euroopan maiden talous USA:n suurpääoman etujen palvelukseen ja hävittää niiden itsenäinen talouselämä sekä kansallinen riippumattomuus.

3. MARSHALL-KONFERENSSI PARIISISSA

Ministerit Bevin ja Bidault eivät antaneet ulkoministerikonferenssin hajaantumisen lamauttaa palvelusintoaan, vaan julistivat kutsuvansa koolle Euroopan maiden kokouksen Pariisissa heinäkuun 12 p:nä neuvottelemaan Marshall-"avusta". Kutsu lähetettiin heinäkuun alkupäivinä 22:lle Euroopan maalle, niiden joukossa Kreikka, Portugali ja Turkki, kolme likipitään fasistisesti hallittua maata. Myös Francon Espanja oli suunniteltu myöhemmin otettavaksi mukaan.

Pariisin hellettä

Myöntävän vastauksen antoivat luonnollisesti nämä kolme sekä heinäkuun 10 p:nä mennessä lisäksi Belgia, Hollanti, Luxemburg, Islanti, Ruotsi, Norja, Tanska, Irlanti, Italia ja Itävalta

sekä melkoisen epäröinnin jälkeen Sveitsi, siis kaikkiaan 14 valtiota. Isäntinä mukana vielä Englanti ja Ranska sekä epävirallisesti Länsi-Saksa.

Alikersantti Bevin ilmoittaa joukkueensa Forrestalille

Ensimmäisenä ilmoitti kieltävän vastauksensa Bulgaria heinäkuun 8 pñä, seuraavana päivänä Jugoslavia, Romania ja Puola sekä heinäkuun 10 pñä Tshekkoslovakia, Unkari, Albania ja Suomi, siis Neuvostoliiton lisäksi kaikkiaan 8 valtiota.

Kokous alkoi heinäkuun 12 pñä, suoritti annetut tehtävät tulisella kiireellä ja päättyi saman kuun 15 pñä. Se hahmoitteli tulevan länsiblokin, jonka johdossa näennäisesti olisivat Englanti, Ranska ja Italia, mutta joka tosiasiallisesti olisi Yhdysvaltain määrättävissä. Churchillin vanha suunnitelma "Euroopan yhdysvaltojen" muodostamisesta Neuvostoliittoa ja itä-Euroopan uusia demokratioita vastaan oli saanut virallisen asun.

4. DOLLARI-"AVUN" EHDOT

Viime joulukuun loppupuolelle asti USA:n taholla oli tiin erinomaisen vaiteliaita Marshall-"avun" ehtoihin nähden. Mutta oikeastaan riittikin, kun tunnettiin sen aikaisemmin antamiin luottoihin ja avustuksiin liittyvät ehdot. Tiedettiinhan, että esim. Suomen viime vuosina saamien vaatimattomien dollariluottojen (yhteensä 110 milj. dollaria) ehtoina on ollut luottoneuvotteluja hoitaneen varatuomari Matti Virkkusen julkisen ilmoi-

Marshall ei suvaitse kansallistamista

tuksen mukaan luopuminen kaikista sosialisointiin tai kansallistamiseen tähtäävistä toimenpiteistä. Mainittiin jo, että Ranska ja Italia viime toukokuussa pakotettiin poistamaan kommunistien edustajat hallituksesta. Kreikan kanssa kesäkuun 20 p:nä ja Turkin kanssa heinäkuun 12 p:nä kongressin toukokuussa hyväksymän avustuksen pohjalla solmituissa sopimuksissa (3 §) säädetään nimenomaan avustuksen saamisen ehdoksi, että USA:n hallituksen edustajat ja virkailijat saavat erikoisoikeuden näiden maiden radion ja sanomalehdistön holhoamiseen ja tilaisuuden seurata avustussummien käyttöä; USA:n presidentti voi peruuttaa avunannon havaitessaan, että vaadittuja ehtoja ei ole täytetty. Samanluontoinen on Itävallan vastaava sopimus. Heinäkuun 15 p:nä pitämässään radiopuheessa Harold Stassen mainitsi Marshall-"avun" ehdoksi m.m. sen, ettei sitä käytetä "sosialisoinnin laajentamiseksi".

Joulukuun 19 p:nä kongressille jättämässään tiedonannossa presidentti Truman virallisesti määritteli 7 perusehtoa, joiden mukaan Marshall-"apua" saavat maat joutuvat melkein USA:n siirtomaiden asemaan. Näistä ehdoista tuonnempana. Jo joulukuun 3 p:nä oli varaulko-ministeri Lovett ilmoittanut, että Yhdysvallat lopettaisi kaiken avun antamisen Ranskalle ja Italialle siinä tapauksessa, jos kommunistit pääsisivät valtaan näissä maissa. Tämän vuoden tammikuun 11 p:nä USA:n Lontoon-lähettiläs Douglas tiedoitti, että 900-miehinen henkilökunta kiinnitetään valvomaan suunnitelman toimeenpanoa. Tammikuun 15 p:nä USA:n puolustusministeri James Forrestal puhui läpiä päähänsä päästämällä Marshallin kauhuksi julkisuuteen tiedon, että Marshall-suunnitelman puitteissa tullaan muodostamaan 16 valtion sotilasliitto.

Forrestal puhuu
läpiä päähänsä

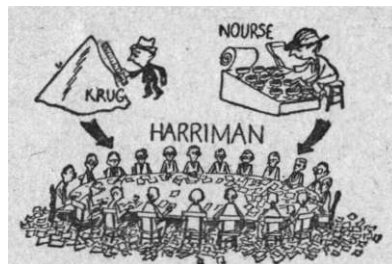
5. AMERIKKALAINEN HUVINÄYTELMÄ

Marshall-konferenssin hajaannuttua heinäkuun 15 p:nä siihen osallistuneiden 16 maan edustajat asettivat 4 ala-

komiteaa, jotka ryhtyivät tekemään yhteenvetoa avuntarpeesta. Sen oli määrä valmistua elokuun loppuun mennessä.

Rikas setä tinkii Elo-syyskuun vaihteessa Pariisista vuotikin maailmalle tieto, että yhteinen avuntarve oli arvioitu 29,2 miljardiksi dollariksi. USA:n hallitus kauhistui ja lähetti kii-reesti talousasiain apulaisvaltiosihteeri William L. Claytonin Pariisiin nuhtelemaan 16 maan edustajia heidän huikentelevaisuudestaan. Laskutyö alkoi uudelleen, ja syyskuun 22 p:nä valmistui lopulta uusi supistettu ehdotus, jonka myös Clayton hyväksyi: yhteensä 22,4 miljardia dollaria 4-vuotiskaudella 1948—51; siitä oli kuitenkin vähennettävä Kansainvälisen Pankin osuus 3,1 miljardia dollaria, siis "yhtyneen Euroopan" lopullinen anomus USA:lle oli 19,3 miljardia dollaria. — Asia oli Euroopan puolelta loppuun käsitelty.

Mutta ei suinkaan USA:n. Määrärahalle, joka piti otettaman valtion kassasta, siis veronmaksajain taskusta, oli saatava kongressin suostumus. Kongressi kuitenkin keksi lykätä asian vuoden 1948 puolelle.

Washington Postin (Yhdysvaltain hallituksen äänenkannattajan) pilakuva hallituksen asettamasta Harriman-komiteasta.

Lääke kommunismia vastaan Sillävälän asiantuntijakomitea teollisuuspohdalla William Averill Harrimanin johdolla tutki 16 maan raporttia. Marraskuun 3 p:nä Marshallin lähetti senaattori Alexander Smith palasi kotiin Euroopasta ja se-

litti, että Eurooppa on täydellisen taloudellisen luhistumisen tilassa ja mikäli USA vetäytyisi takaisin, niin kommunismi heti nielaisisi mannermaan. Hänen mielestään ainakin Ranskan ja Italian tuli saada "apua" kiireellisesti, muuten niissä "tulee tapahtumaan käännös kommunismiin".

Marraskuun 9 p:nä Harrimanin komitea julkaisi mietintönsä. Siinä sanottiin suoraan: "Yhdysvalloilla on Euroopassa valvottavina taloudellisten etujensa lisäksi myös poliittisia ja strategisia etuja. Tiedämme kaikki, että kaksi erilaista ideologista ryhmää taistelee maailmasta." Lisäksi korostetaan, että USA:n edustajat kaikissa maissa tulevat valvomaan niiden elämää.

USA valvoo strategisia etujaan

Marraskuun 17 p:nä kongressi kokoontui ylimääräiseen istuntoon. Presidentti Truman esitteli Marshallin "suunnitelmaa" toteutettavaksi ensi hätään 597 miljoonan dollarin edestä jaettuina Ranskan, Italian ja Itävaltan kesken. Republikaanisen puolueen johtaja senaattori Arthur H. Vandenberg asettui puoltamaan summan myöntämistä "kommunismin vastustamiseksi".

Joulukuun 19 p:nä presidentti Truman jätti kongressin seuraavaa istuntokautta varten esityksen varsinaisen Marshall-"avun" määrärahoista: 17 miljardia dollaria 4½ vuoden aikana alkaen 1. 4. -48; niistä ensimmäisten 15 kuukauden ajaksi 6,8 miljardia. Samalla julkaistiin kuuluisat 7 ehtoa (kts. s. ...). Presidentti piti määrärahan myöntämistä välttämättömänä, "jotta epätoivon valtaan joutuneet eurooppalaiset" eivät alistuisi "totalitääriseen valvontaan"!

"Epätoivon valtaan joutuneet eurooppalaiset"

Washington Postin pilakuva Euroopan avuntarvetta tutkivasta Hertekomiteasta.

Vihdoin t.v. tammikuun 6 p:nä kongressi kokoontui käsittelemään presidentin esitystä. Senaatin ulkoasiainvaliokunnassa ulkoministeri Marshall arveli, että mahdollisesti 15,1 miljardia riittäisi. Mutta oireellista on, että valiokunnan puheenjohtaja Vandenberg jo on ehdottanut summan jättämistä avoimeksi, "jotta ei sidotaisi käsiä tulevaisuuteen nähden". Kunkin maan olisi saamastaan avustussummasta käytettävä vähintään 75 % ostoihin Amerikasta ja korkeintaan 25 % vapaaseen kauppaan.

Apu kutistui puoleen

Siis jo viiden kuukauden kuluessa "apu" on kutistunut 29,2 miljardista 15,1 miljardiin. Taloudellisia, poliittisia ja sotilaallisia ehtoja on kasaantunut toinen toisensa päälle. Lopullinen ratkaisu on vielä hämärän peitossa.

Tavallinen amerikkalainen ei ymmärrä, miksi hänen pitäisi kiristää nälkävyötään Euroopan joidenkin taantumushallitusten pönkittämiseksi. Yleinen mielipide on, että varojen sijoittaminen ulkomaille kiihdyttää inflaatiota kotimaassa.

Edellä on ulkonaisin piirtein selostettu Marshallin "suunnitelman" tähänastista kehitystä. On nähty, että tämä "kakku" ei ole yhtään parempi kuin se, jonka Ilmarisen emäntä aikoinaan antoi Kullervolle. Mutta otettakoon "kakun" sisältö vielä yksityiskohtaisemman erittelyn kohteeksi.

II. Mitä kakku sisältää?

1. "KOMMUNISMIN AAVE"

Suunnilleen 100 vuotta sitten Marx ja Engels totesivat Kommunistisessa Manifestissa, että "aave kiertelee Euroopassa — kommunismin aave". Euroopan kaikki porvarilliset mahtimiehet ja vallassaolevat puolueet olivat yhtyneet jahtiin tätä aavetta vastaan.

Sadan vuoden kuluessa monet metsästäjät ovat siinä jahdissa taittaneet niskansa, viimeksi Hitler seurueineen. Mutta "kommunismin aave" kiertelee edelleenkin Euroopassa. Jahdin kärkeen on nyt asettunut seurue valtameren toiselta puolelta. Selitys on seuraava:

Niskansa taittajat

Toisen maailmansodan jälkeinen taloudellinen kehitys on kärjistänyt sosialistisen ja kapitalistisen järjestelmän vastakkaisuutta. Sosialistisen tai kansallistetun talouden maissa on jälleenrakennustyö sujunut nopeasti. Sosialistinen Neuvostoliitto johtaa. Sitä seuraavat ne kansandemokratian maat, jotka ovat kansallistaneet suurteollisuutensa. Niinpä Tshekkoslovakia, Puola, Jugoslavia, Albania ja Unkari ovat jo päässeet lähelle sodanedellistä tuotantotasoa tai ylittäneet sen. Mutta samaan aikaan ovat muut vanhan Euroopan maat vielä kaukana sodanedellisestä tasosta. Useimmat niistä kamppailevat ylipääsemättömien taloudellisten vaikeuksien kourissa, ja poliittinen kriisi järkyttää niiden elämää.

Päättyneen maailmansodan aikana järjestynyt työväenluokka nousi kaikkialla maailmassa demokraattisten voimien eturintamaan, ja taas työväenluokan kärkeen astuivat kommunistiset puolueet, jotka olivat parhaiten pystyneet organisoimaan demokratian voimia fasismin tuhoamiseksi. Työväenluokan ja kommunististen puoluiden vaikutusvallan lisääntyminen merkitsi demokratian lujittumista ja laajentumista. Kansa alkoi saada

Kansa valtionsa johdossa

sananvaltaa myös talouselämän alalla, missä suurkapitalistit aikaisemmin olivat itsevaltaisesti hallinneet. Suurteollisuutta ja pankkeja ruvettiin useissa maissa otamaan valtion haltuun.

Auttava käsi
suurkapitalisteille

Kansanvallan tunkeutuminen talouselämän alalle merkitsi kapitalistien valta-aseman heikkenemistä. Taantumuksellinen suurpääoma on kaikissa maissa tehnyt parhaansa vastustukseen tervettä kehitystä. Apuna sillä ovat olleet oikeistososialidemokraatit. Mutta tämä taantumuksellinen yhteisrintama ei ole ollut kyllin vahva murskatakseen kansanvallan voimia.

Tähän hätään USA:n suurkapitalistit ojensivat auttavan kätensä. He ryhtyivät myöntämään luottoja sellaisille maille, joissa kotimaisten suurkapitalistien asema oli täpärä. Samalla asetettiin ehtoja, joiden tarkoituksena oli hävittää velallismaiden taloudellinen ja poliittinen riippumattomuus.

Mutta tämänluontoinen "avuliaisuus" ei ollut USA:n suurkapitalistien ainoa vaikutin Euroopan asioihin puutumisessa.

2. TALOUSHULAN PAINAJAINEN

USA pääsi sodasta varsin vähällä. Lukuunottamatta vuoden 1945 lopputaisteluita se osallistui sodankäyntiin verraten pienin voimin. Sodan tuhot eivät lainkaan ulottuneet Amerikan mantereelle. USA:n miehistötappiot olivat 262.000 kaatunutta. Jopa tapaturmat riistivät USA:lta samaan aikaan 355.000 kansalaista.

Työttömyyden uhka
U S A:ssa

Amerikkalainen teollisuus paisui sodankäynnin takia valtavasti. Tuotanto nousi sodan aikana yli 2-kertaiseksi. Jos vuoden 1939 tuotanto oli 100, niin vuonna 1942 indeksi oli 194, 1943 — 237, 1944 — 231, 1945 — 197, 1946 — 185 ja 1947 — 176. Sodan päätyttyä kysyntä ei enää vastannut paisunutta tuotantoa. Tämä merkitsi tuotteiden varastoitumista ja työttömyyden lisääntymistä USA:ssa. Vuonna 1947 työttömiä oli jo yli 2 miljoonaa.

Varastojen arvo vuonna 1946 oli 27 miljardia, mutta seuraavana vuonna jo 37 miljardia dollaria.

Ainoaksi pelastuskeinoksi uhkaavaa talouspulaa vastaan näytti jäävän ulkomaisen viennin aikaansaaminen, joka nielisi paisuvat varastot ja takaisi teollisuustuotteiden menekkin. Köyhtynyt Eurooppa ei kuitenkaan pystynyt ostamaan. Sentähden jäi vain yksi tie: antaa luottoja.

Pelastusköysi
– luotot

Mutta Euroopan köyhyys antoi samalla USA:n kapitalisteille mahdollisuuden käyttää velallisiaan imperialistien suunnitelmiensa hyväksi. Luotoille asetettaisiin ehtoja, jotka alistaisivat Euroopan maat USA:n suurpääoman holhoukseen. Luottojen jokaisesta dollarista tuli USA:n sotilas — tai vielä paremmin: santarmi.

3. DOLLARIT SANTARMEINA

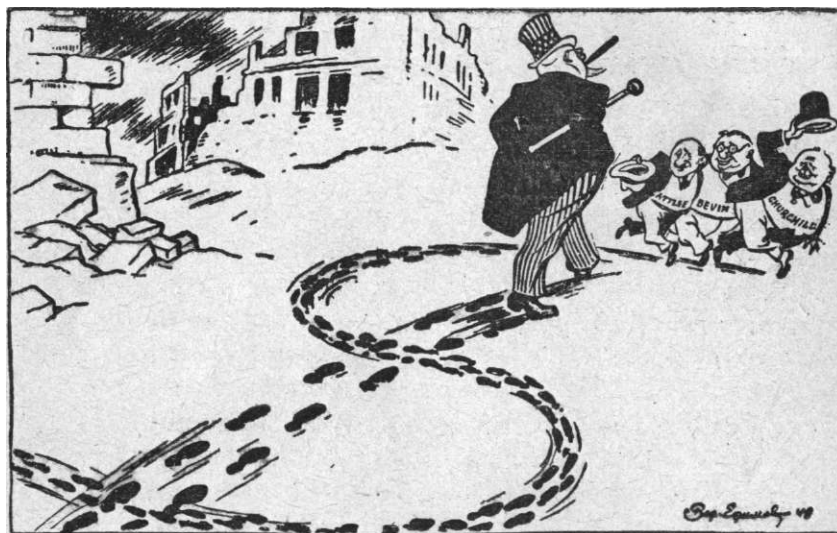
Sodan jälkeen olivat Euroopan*) eri maat syyskuun 1 päivään 1947 mennessä saaneet luottoja USA:n valtiolta tai yksityisiltä rahalaitoksilta erilaisiin tarkoituksiin seuraavat määrät:

Iso-Britannia	4.750.000.000 dollaria
Ranska	1.976.000.000 "
Italia	900.000.000 "
Kreikka	800.000.000 "
Saksa_	732.000.000 "
Alankomaat	505.000.000 "
Puola_	448.000.000 "
Neuvostoliitto	421.000.000 "
Itävalta_	348.000.000 "
Jugoslavia	303.000.000 "
Tshekkoslovakia	257.000.000 "
Belgia	254.000.000 "
Turkki_	191.000.000 "
Norja	120.000.000 "

*) Aasiassa on Tshiangkaišekin Kiina saanut eräitä miljardeja.

Suomi	110.000.000 "
Tanska	30.000.000 "
Unkari	25.000.000 "
Albania	20.000.000 "
	12.190.000.000 "

Luettelosta selviää, että ennen "Trumanin opin" aikakautta luottoja myönnettiin myös demokraattiseen leiriin kuuluville maille. Kun niissä tapahtunut suuryritysten kansallistaminen ei miellyttänyt USA:n suurpääomaa, niin käyttämättömät luotot jäädytettiin. Samanaikaisesti "avustusta" lisättiin niille maille, jotka alistuivat ehtoihin.

Oikeistososialidemokratian "kolmas tie".

Kreikka ja Turkki sekä sitäpaitsi Tshiangkaihekin Kiina muodostavat viimeksi mainittujen joukossa oman ryhmänsä. Niille on annettu "apua" miltei yksinomaan sotilaallisten varustelujen tukemiseksi aseiden ja sotilasasiaintuntijain muodossa. Niiden taantumushallitukset ovat amerikkalaisen imperialismiin sätäkynukkeja

Jälleenrakennusta
sotaan

kansan kuristamisessa ja selkkausten provosoimisessa rauhaa rakastavia naapurimaita vastaan. Samanlaatuista "jälleenrakennusavustusta" on salaisesti tai julkisesti saanut myöskin Francon junta Espanjassa. Luottojen ehdoista oli jo aikaisemmin puhe. Täsmälleen samat ehdot sisältyvät myös Itävallan vastaavaan luottosopimukseen.

Ranska ja Italia muodostavat myöskin oman ryhmänsä tai eräänlaisen parivaljakon. Näissä maissa on keski-Euroopan voimakkaimmat kommunistiset puolueet, ja amerikkalaisen imperialismin ensimmäisenä tavoitteena on ollut niiden vaikutuksen heikentäminen. Tämä on ollut luottojen ehtona. Siihen liittyy vaatimus työväenliikkeen hajoittamisesta ja yhteiskunnallisten uudistusten pysädyttämisestä. Nämä ovat oleelliset piirteet n.s. "kolmannen tien" politiikassa, jota Ranskassa johtaa oikeistososialidemokraatti Leon Blum yhdessä Schumanin hallituksen kanssa ja Italiassa de Gasperi apunaan hajoittaja Saragat.

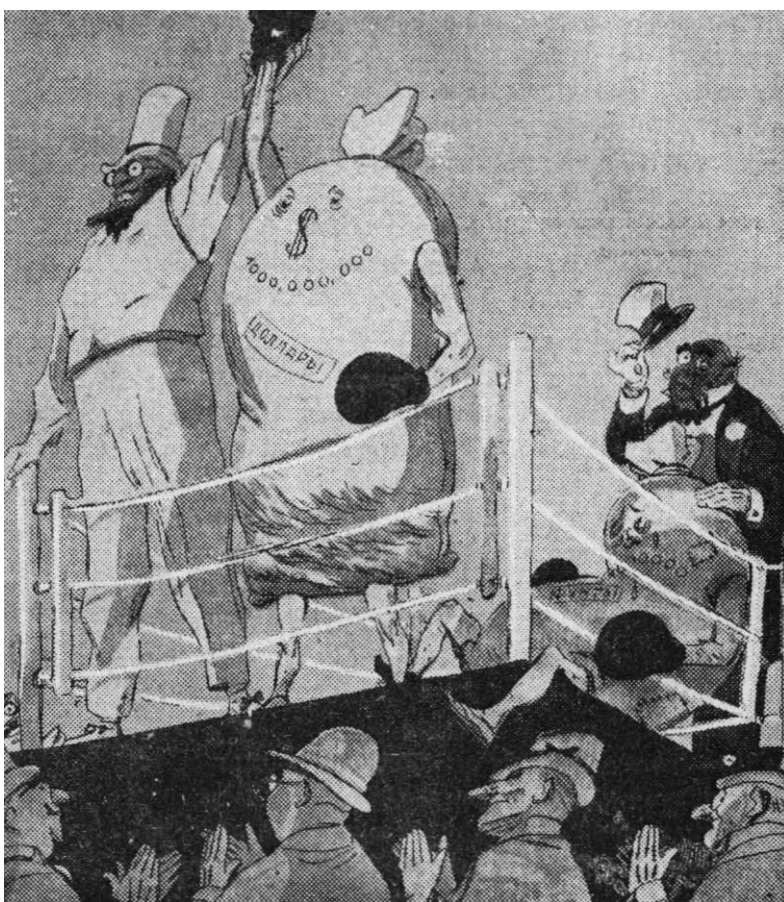
Parivaljakko
Ranska-Italia

Blumin "kolmannen tien" räikeimpiä ilmauksia ovat olleet kommunistien poistaminen hallituksesta keväällä 1947, ammatillisen hajoitusjärjestön perustaminen saman vuoden syksyllä ja julkinen sovinto Francon juntan kanssa helmikuun alussa 1948. Mutta samanaikaisesti Ranskan taloudellinen tilanne on jatkuvasti huonontunut. Hintojen nousut ja vastaava elintason lasku ovat nostattaneet arvostelua ja liikehtimistä työtätekevän kansan miljoonaisissa joukoissa. Niinpä USA:n ulkoministeriön edustajalla olikin syytä todeta kongressille antamassaan selostuksessa, että "ilman erityistä pitkäaikaista rahallista tukea ulkoa käsin Schumanin hallitus ei voi pitää puoliaan poliittisille vastustajilleen". Italiassa taantumusleirin asema on vieläkin epävakaisempi, koska sosialistinen puolue on siellä asettunut kommunistisen rinnalle taistelussa laajan kansanrintaman puolesta taantumushallitusta vastaan. Siksi Truman ja Marshall ovat tehneet kongressille esityksen erityisestä pika-avusta

Blumin
"kolmas tie"

Ranskan lisäksi myös Italialle ja Itävalle ennen varsinaisen "suunnitelman" toimeenpanoa: Ranska 328, Italia 227 ja Itävalta 42, yhteensä 597 milj. dollaria. Tämän ohella USA on kiireellisesti vahvistanut Välimeren laivastoaan ja kunnostanut sen rannikoilla sijaitsevia lentokenttiä.

Englanti on, kuten näkyy, saanut suurimmat luotot. Mutta niinpä ovat ehdotkin olleet sitä tuhoisam-

*Punnan ja dollarin "ystävyyssottelu" päättyi dollarin voittoon
(Krokodiili, Moskova)*

mat maan talouselämälle. N.s. puntablokin särkeminen merkitsi sitä, että sellaisten maiden, joilla oli puntasaa-tavia, oli määrääkaaan mennessä vaihdettava ne dolla-reiksi voidakseen ostaa USA:sta. Samalla Englannin oli avattava Intian ja muiden siirtomaiden markkinat USA:n tuotteille ja itse käytettävä luottonsa tavaroiden ostami-seen Amerikasta.

Rikas setä petkuttaa
köyhää enoa

Vuoden 1945 lopulla Englanti sai 4 miljardin dollarin luoton, jonka oli määrä kestää vuoden 1950 loppuun asti. Heti, kun luotto oli myönnettu, USA:n kapitalistit nosti-vat hintoja 40 prosentilla. Vuoden 1947 elokuussa luo-tosta oli jälellä enää vain 400 milj. dollaria, jolloin Eng-lanti ilmoitti kieltäytyvänsä vaihtamasta puntia dolla-reiksi. Ensin USA jäädyytti lopun lainasta, mutta va-pautti sen jälleen, kun uusista nöyryyttävistä ehdoista oli sovittu. Näihin kuuluu etenkin Englannin kotimai-sen laivanrakennuksen supistaminen, minkä katsotaan merkitsevän laajaa työttömyyttä ja brittiläisen laivan-rakennusteollisuuden vararikkoa. Ilman muuta on sel-vää, että oikeistososialidemokraattien "työväenhallitus" ehtojen mukaisesti on luopunut mahtipontisesti julista-mansa kansallistamisohjelman toteuttamisesta.

Brittiläisen laivan-
rakennuksen loppu

Tanska ja todennäköisesti muutkin oikeistososiali-demokraattien hallitsemat "pohjoismaat" ovat joutuneet alistumaan samanluontoisiin taloudellisiin ehtoihin kuin Englanti. Tanskan maataloudelle ja teollisuudelle vält-tämättömien tarvikkeiden asemesta USA työntää maa-han valtavia määriä savukkeita, autoja, rohdostuotteita ym., ja myös tanskalaista laivanrakennustuotantoa on määrätty supistettavaksi. Amerikkalaisen suurpääoman eräänä välikätenä on tällöin toiminut Kansainvälinen Pankki, josta tuonnempana. Kolmikko Belgia, Hol-lanti ja Luxemburg (Be-Ne-Lux) toimii Marshallin ja Bevinin juoksupoikana keski-Euroopassa.

Savukkeita - autoja
- rohdoksia

Ei ole unohdettava, että imperialististen maiden mie-hittämä länsi-Saksa — Bizonia tai Trizonia — myös-kin kuuluu Marshall-maihin. USA pyrkii sen teollisen

Sotilaallinen
linnake

ja sotilaallisen mahdin palauttamiseen, kuten edellisenkin maailmansodan jälkeen. Kovalla kiireellä sitä jällevarustetaan länsiblokin sotilaalliseksi linnakkeeksi. Hitlerin manttelin on täällä perinyt oikeistososialidemokraatti Schumacher.

Entä Suomi? Suomi on vuosina 1946—47 saanut USA:sta luottoja erilaisiin tarkoituksiin yhteensä 110 milj. dollaria. Tästä määrästä on annettu USA:n armeijan ylijäämävarastoista tehtäviä ostoja varten 25 miljoonaa, puunjalostusteollisuuden konehankintaan 20 miljoonaa, puuvillan ostoon 42 miljoonaa, muita tekstiilitarvikkeita varten 3 miljoonaa ja elintarvikkeiden hankkimiseen 10 milj. dollaria. Loput 10 miljoonaa ovat olleet erilaisia yksityisluottoja suurille teollisuuslaitoksille.

Huomio kiintyy lähinnä siihen, että yli puolet näistä luotoista on myönnetty kallishintaisen puuvillan tai ylijäämävarastoihin kuuluvan miltei käytökelvottoman rojun lunastamiseen.

Jo riittää lumikengät!

Jälkimmäisen kohdalla ei luottoa edes ole voitu kokonaan käyttää, koska tavara on ollut niinkin kelvotonta, ettei sitä ole uskallettu tuoda maahan. Elintarvikkeiden hankkimista varten siis on myönnetty vain 10 milj. dollaria. Sotakorvausteollisuuden tarpeisiin USA ei tähän mennessä ole myöntänyt dollariakaan, vaikka tšekäläiset oikeistopiirit juuri siihen vedoten ovat mainostaneet dollariluottojen välttämättömyyttä ja siunauksia.

Lisäksi voidaan todeta, että suurin osa luotoista on mennyt yksityisille kapitalisteille valtion takuulla ja että "valtiolle myönnettyistä dollariluotoista varattiin huomattava osa nimenomaan vapaata vientiä varten toimivan raskaan teollisuuden tarpeiden tyydyttämiseksi" (johtaja Kahma Lahden Kauppakamarissa 13. 5. 47). Vain luottoja saaneet vuorineuvokset itse tiennevät, min-käläisistä ehdoista on sovittu. Maamme tämän hetken talouspoliittinen tilanne ja suurpääoman edustajain käyttäytyminen antavat kuitenkin aavistuksen dollarikapitalismin ohjeiden mukaan laadituista suunnitelmista.

Tekstiili- ja puunjalostusalan suuryritykset esiintyvät meillä voimaperäisimmin hintojen kohottajina ja keino-
tekoisen työttömyyden synnyttäjinä. Juuri näiden alo-
jen suuryritykset muodostavat maassamme taantumuk-
sen vankimman tukipylvään. Kannattaa myös panna
merkille, että Suomen oikeistososialidemokraatit ovat
tarmokkaimmin harrastaneet juuri näiden alojen tuke-
mista. Tekstiilituotteiden hinnankorotus, taipuvaisuus
hinta- ja palkkaneuvostossa ja äänestäminen hinnan-
tasausmenetelmän puunjalostusteollisuuteen ulottamista
vastaan ovat siitä todistuksena.

Suomen puu ja
sosialidemokraatit

4. "TALOUDELLINEN IMPERIALISMI"

Vastatessaan "Vapaa Pohjola"-lehdessä 5. 2. 48 SKP:n
pääsihteerin Ville Pessin "Työkansan Sanomissa" 25. 1.
48 esittämään arvosteluun tri Ensio Hiitonen halusi jakaa
imperialismin kahteen laatuun: alueelliseen ja taloudel-
liseen. Näiden kahden ei hänen mielestään tarvitsisi olla
toisistaan riippuvaisia, ja se imperialismi, jota esim.
USA:n suurpääoma nykyään harjoittaa, olisi laadultaan
jälkimmäistä.

Lenin on aikoinaan todistanut teoksessaan "Imperia-
lismi — kapitalismin korkein aste", että imperialismi
taloudellinen laajentumispyrkimys ei ole aluevaltauks-
ista erotettavissa oleva ilmiö.

Valtaus on aina
valtaus

"Imperialismi on — Lenin kirjoitti — kapitalis-
min se kehitysaste, jolloin on muodostunut mono-
polien ja finanssipääoman herruus, pääomanvienti
saanut huomattavan merkityksen, kansainväliset
trustit alkaneet maailman jaon ja maapallon koko
alueen jakaminen suurimpain kapitalististen mait-
ten kesken päättynyt."

Näkyä, ettei Lenin tässä imperialismi taloudellises-
sakaan määrittelyssä suorita mitään imperialismi kah-
tiajakoa. Pääomanviennin suuri merkitys on imperia-
lismi perustunnusmerkkejä. Alueellinen laajenemis-

pyrkimys liittyä tähän taloudelliseen laajenemispyrkimykseen samoin kuin ylimalkaan "sota on politiikan jatkoa" (Clausewitz).

Mutta tarkastelkaamme kuitenkin eräitä USA:n "taloudellisen imperialismiin" piirteitä sellaisina kuin ne esiintyvät sen luottopolitiikassa.

U S A Euroopan
kapitalismin
pönkittäjänä

Kuten jo on todettu, niin USA:n viranomaiset eivät ole salanneet sitä, että dollari-"avun" tarkoituksena on "kommunismin vastustaminen", mikä suomeksi sanoen merkitsee horjuvan kapitalismin pönkittämistä ja demokraattiseen suuntaan tapahtuvan taloudellisen kehityksen, erittäinkin suuryritysten kansallistamisen, jarruttamista. Lehtilausunnoissaan sekä puheissaan USA:n kongressissa ja muualla USA:n hallituksen ja suurpääoman edustajat ovat toinen toisensa jälkeen julistaneet tämän päämäärän riittävän selvästi.

"Suomen miehen
suoria sanoja"

Luottojen perusehtoja meidän ei tarvitse hakea merta edempää, vaan ne voimme lukea Suomen luottoneuvotteluja hoitaneen ulkoministeriön kauppapoliittisen osaston entisen päällikön (Kansallis-Osake-Pankin nykyisen pääjohtajan) varatuomari Matti Virkkusen lausunnosta Kauppalehdessä 28. 2. 47:

"Niissä neuvotteluissa, joita Suomen puolesta Export-Import Bankin kanssa käytiin, annettiin aivan selvästi ymmärtää, että sosialisointia tarkoittavat toimenpiteet Suomessa voisivat lopettaa oikeuden jatkuvasti käyttää myönnettävää luottoa ... Myöskin kaikki yksityispankit, joiden kanssa luotoista keskusteltiin, korostivat, että on erittäin tärkeätä myöskin ulkomaalaisen luotonsaannin kannalta, että yksityisyritteliäisyyteen pohjautuva taloudellinen järjestelmä edelleen tulisi jatkumaan Suomessa. Kaikki kokeilut tässä suhteessa olisivat omiaan vaikeuttamaan luoton myöntämistä ... Yhdysvallat tuntevat olevansa maailmassa tähän asti yleisesti sovelletun talousjärjestelmän rinta-

varustus, jonka tehtävänä on taistella tämän talousjärjestelmän puolesta."

Toisen perusehdon USA:n luottopolitiikassa muodostaa vaatimus "maailman kaupan vapauttamisesta", s.o. tullien alentamisesta tai täydellisestä poistamisesta. Tätä vaatimusta USA:n edustajat ovat pontevasti ajaneet kansainvälisissä kauppakonferensseissa Genevessä ja Havannassa vuonna 1947. Se tähtää heikompien maiden oman teollisuuden tuhoamiseen. USA:n teollisuus, joka sotavuosina huomattavasti laajeni samalla välttyen kaikilta vaurioilta, pystyisi tullisuojan poistamisen jälkeen tunkemaan kaikki markkinat täyteen amerikkalaisia tuotteita. Tällöin muiden maiden teollisuuslaitosten olisi pakko lopettaa kannattamaton toimintansa, ja nämä maat olisivat sen jälkeen täysin puolustuskyvyttömät USA:n suurpääoman sanelemia hintoja vastaan. On siis ymmärrettävissä, että Marshall-suunnitelman englantilaisetkaan kannattajat eivät ole uskaltaneet hyväksyä tätä "kaupan vapauttamisen" vaatimusta.

USA:n luottopolitiikan kolmas tie on sitten n.s. tuotannollisten ehtojen asettaminen, mitä varsinkin senaattori Vandenberg, eräs USA:n huomattavimpia teollisuusmiehiä ja senaatin ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja, on tarmokkaasti vaatinut. Tämä merkitsee sitä, että luottoja annettaisiin vain sellaisille aloille, jotka valmistavat USA:n teollisuuden tarvitsemia raaka-aineita tai puolivalmisteita (kuten puuteollisuus) tai sellaisille, jotka käyttävät USA:sta luotolla saatavia raaka-aineita (kuten tekstiiliteollisuus). Sitävastoin sellaiset alat jäisivät ilman, joiden tuotteet voisivat supistaa USA:n vastaavien tuotteiden menekkiä markkinoilla (kuten metalliteollisuus).

Tässä yhteydessä on paikallaan kiinnittää huomiota sellaisen amerikkalaisen suurpääoman välikäteen kuin Kansainvälinen Pankki, sitäkin suuremmalla syyllä, kun meidän eduskuntamme sosialidemokraattis-

Aidat mataliksi
U S A:n käydä

Ystävyys on ystävyyttä, mutta kauppa on aina kauppaa

Kansainvälinen
Pankki

porvarillinen enemmistö juuri joulukuussa 1947 päätti anoa Suomelle jäsenyyttä pankissa, mikä anomus tammi-kuussa 1948 hyväksyttiin. Välitön liittymismaksu on runsaat 100 miljoonaa markkaa ja jäsenmaksu kokonaisuudessaan 10 miljardia. Tiedetään, että kun Hollanti 7. 8. 47 otti pankilta lainan, niin ehdoksi asetettiin juuri "lainavaroilla ostettujen tuotteiden käyttäminen yksinomaan tuotannollisiin tarkoituksiin", ja pankin taholta valvotaan jatkuvasti ehdon noudattamista lainan välitön irtisanomisen uhalla. Viime vuoden elo-syyskuun vaihteessa myös Tanskan porvarit ja sosialidemokraatit päättivät anoa 40 milj. dollarin lainaa: pankin asettamiin ehtoihin kuuluu, että se saa täydet selvitykset Tanskan tavaraostoista, tuotannosta ja lainan käytöstä sekä oikeuden lähettää tarkkailijansa mille tahansa Tanskan alueista tutkimaan taloudellista tilannetta ja kaikkia muita lainaan liittyviä seikkoja. Viime kesänä Tšekkoslovakian hallitus anoi Kansainväliseltä Pankilta 340 milj. dollarin suuruista luottoa, mutta ehdoksi asetettiin, että Tšekkoslovakian on tuntuvasti vähennettävä vientiään Neuvostoliittoon, mihin ehtoon tšekit eivät suostuneet, jolloin neuvottelut katkesivat. Sama ehto asetettiin myöskin Puolan kohdalla.

On selvää, että kaikki mainitut erilaiset ehdot tekevät asianomaisen maan täysin luotonantajasta riippuvaiseksi. Voidaan siis todeta, että USA:n luottopolitiikka Marshall-"suunnitelmiseen" ei ole muuta kuin amerikkalaisen imperialismin laajenemispolitiikkaa, päämääränä maailman orjuuttaminen ja hallitseminen amerikkalaisen suurpääoman rautakoron alaisena.

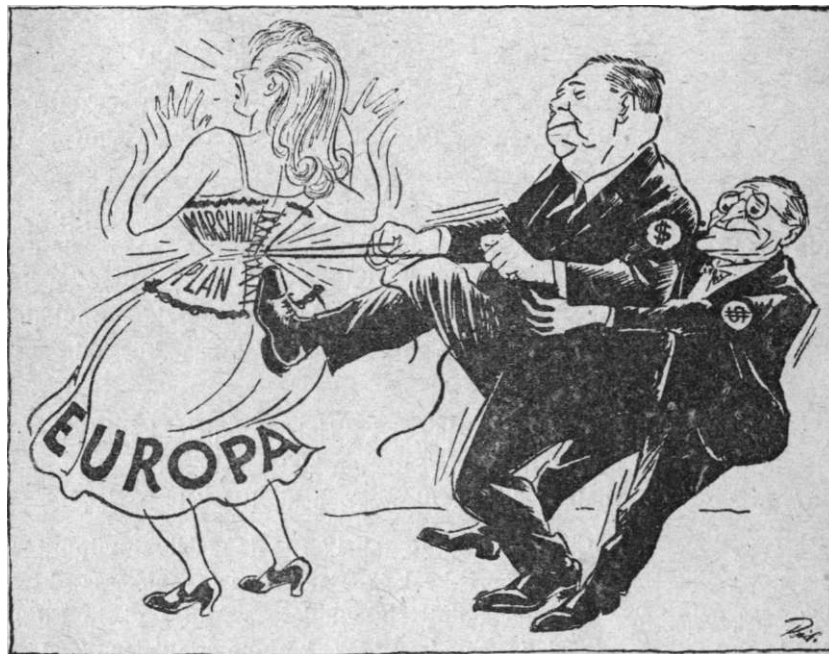
5. MARSHALL-"APU"

Kertausläksy Lyhyt kertaus: Elokuun lopulla 1947 Pariisin kokouksen osakkaat laskivat tarvitsevansa 29 miljardia dollaria, USA:n ulkoministeriön vaatimuksesta he 3 viikon kuluessa supistivat anomuksensa noin 20 miljardiin, joulukuussa Truman esitteli kongressille myönnettäväksi 17

miljardia, joista 6.800 miljoonaa 15 kuukauden aikana — helmikuun 13 p:nä 1948 senaatin ulkoasiainvaliokunta päätti supistaa viimeksi mainitun erän 5.300 miljoonaksi 12 kuukauden aikana!

Tämä summa olisi siis 17 Marshall-maan — Englannin, Ranskan, Italian, Belgian, Irlannin, Ruotsin, Itävallan, Tanskan, Sveitsin, Norjan, Islannin, Luxemburgin, Hollannin, Kreikan, Turkin, Portugalin ja länsi-Saksan — jaettava keskenään. Saadakseen tämän ilon niiden on täytettävä seuraavat, Trumanin 19. 12. 47 asettamat ehdot:

1. edistettävä teollisuuden ja maatalouden tuotannon lisääntymistä;
2. ryhdyttävä toimenpiteisiin valuuttansa vakauttamiseksi määräämällä oikea vaihtokurssi sekä

Marshallin suunnitelma merkitsisi Euroopalle uusia kiristyksiä
(Bidstrup Land og Folkissa)

yleisesti palauttamalla tai kohottamalla luottamusta rahajärjestelmäänsä;

3. työskenneltävä yhdessä muiden lainaa saavien maiden kanssa kauppaesteiden poistamiseksi sekä tavarantoimien ja palvelusten vaihdon edistämiseksi;

4. käytettävä tehokkaasti omia voimavarojaan ja taattava USA:n avustuksena saatujen tavaroiden ja palvelusten tehokas käyttö;

5. edistettävä määrättyjen raaka-aineiden tuotantoa sekä oman maan että USA:n tarpeita varten;

6. talletettava erityiselle tilille maan omaa valuuttaa USA:n myöntämää apua vastaava määrä käytettäväksi kummankin hallituksen määräysten mukaisesti; ja

7. julkaistava kotimaassa sekä toimitettava USA:lle tiedoituksia avun käytöstä.

Näiden näennäisesti viattomien ehtojen tarkoituksena on varmistaa, että luotot käytetään USA:n suurpääoman etujen mukaisesti.

Sotilaallisia
asiantuntijoita

Samassa yhteydessä presidentti esitti, että Eurooppaan perustettaisiin taloudellisten ja sotilaallisten asiantuntijoiden muodostama esikunta valvomaan varojen jakoa ja käyttöä USA:n ulkoministeriön ohjeiden mukaisesti. Tällä esikunnalla olisi edustajistonsa kussakin asianomaisessa maassa.

Tämäntapaisista virkailijoista natsit käyttivät nimitystä "Gauleiter". Suomen historiasta sellaiset tunnetaan parhaiten kenraalikuvernöörin tittelillä.

Ei omat, vaan
U S A:n edut

Entä mitä nuo 16 tai 17 maata saisivat riippumattomuutensa korvikkeeksi? Parhaassa tapauksessa yhteensä 4—5 miljardia dollaria vuodessa. Mutta yksin Englanti tarvitsisi jo vuoden 1947 kauppavajauksen (600 milj. puntaa) peittämiseen yli 2 miljardia dollaria, siis puolet koko summasta! Ehtojen mukaan ei oman talouselämän

välttämätön kehittäminen olisi luvallista, joten eteen ei jäisi muuta kuin jatkuva puutteen ja kurjuuden tie.

Jo "suunnitelman" tähänastinen käsittely USA:n kongressissa paljastaa, että mainitut summat edustavat enimmäismäärää. Lisäämisestä ei voi olla puhuttakaan. Yhtä vähän voi USA itse toivoa "suunnitelmasta" pelastusta talouspulaa vastaan. Edellisten talouspulien aikana USA:n teollisuustuotanto laski: 23 prosenttia vuonna 1920, 46 prosenttia vuonna 1929 ja 36 prosenttia vuonna 1937. Sen teollisuuden nykyisen tuotannon kokonaisarvo on pyörein luvuin 200 miljardia dollaria. Vaikka siis seuraavan pulan arvioitaisiin johtavan ainoastaan 15 prosentin eli 30 miljardin laskuun, niin Marshallin suunnitelma kokonaisuudessaankaan ei riittäisi tasaamaan tästä kuin suunnilleen puolet. Näinollen optimistisimmankaan laskelman mukaan tämä ei torjuisi pulaa.

Marshall ei riitä
U S A:lle

Johtopäätökseksi jää, että suunnitelman nöyrät toimeenpanijat Euroopassa haluavat jättää kansansa puolustuskyytyttöminä pulan jalkoihin. Dollari-imperialistit apulaisineen ponnistelevat työväen ja muiden edistykselisten kansalaisjärjestöjen hajoittamiseksi. Sekä naisten ja nuorison että erittäinkin ammatillisesti järjestyneen työväen maailmanliitot ja kansalliset yhteenliittymät ovat heidän hyökkäystensä kohteina. "Marshall-ohjelma hajoittaa Ammatillisen Maailmanliiton", kertoi Helsingin Sanomatkin jo viime joulukuun 29 p:nä. Kansainvälisen hyökkäyksen ammatillista yhtenäisyyttä vastaan aloitti Ranskan oikeistososialidemokraattien "kolmas voima" perustaen oman piskuisen hajoitusjärjestön. Englannin ammattiyhdistysliikkeen oikeistolaisjohto on sittemmin johtanut hajoitustyötä kansainvälisessä mitta-kaavassa vaatien Marshall-suunnitelman ottamista Ammatillisen Maailmanliiton ohjelmaan. Samaan suuntaan työskentelee raivokkaasti Amerikan keltainen ammattiliitto AFL. Ja pohjoismaiset sosdem-ammattiyhdistysjohtajat luonnollisesti seuraavat amerikkalaisten ja englantilaisten isäntiensä esimerkkiä: toukokuussa on suun-

Avomielisiä
tunnustuksia

niteltu pidettäväksi "pohjoismaisten" ammattijärjestöjen konferenssi Marshallin "suunnitelman" edistämiseksi.

Alaston suunnitelma "Suunnitelma" on riisuttu alastomaksi: se merkitsisi nälkää, kurjuutta, taloudellista sekasortoa, työväenjärjestöjen tuhoamista ja orjuutusta. Johtopäätöksistä ei voida olla eri mieltä.

Nyt tiedämme, mitä Marshallin "kakku" sisältää: se sisältää kiven. Meidän on vielä tarkasteltava, miten Kullervo — työtätekevät kansanjoukot ja vapauttarakastavat kansat — vastaavat kehnolle leipurille ja miten ne itse leipovat sellaisen leivän, joka kelpaa syötäväksi.

III. Vastaus kehnolle leipurille

1. OMIN VOIMIN YLÖSPÄIN

Todettiin jo edellä, että Neuvostoliiton lisäksi 8 muuta Euroopan valtiota oli alunperin kieltäytynyt sotkeutumasta Marshallin "suunnitelmaan". Nämä kahdeksan: Tshekkoslovakia, Puola, Unkari, Jugoslavia, Romania, Bulgaria, Albania ja Suomi, jotka siis eivät halunneet myydä riippumattomuuttaan dollareista, ovat Suomea lukuunottamatta sellaisia, jotka jo ovat astuneet kansallistetun talouden tielle ja todistaneet sen ylivoimaisen elinkelpoisuuden vanhaan yksityiskapitalistiseen sekasortotalouteen verrattuna.

Kahdeksaa maata
taloudellisen nousun
tiellä

Tshekkoslovakiassa on yli 75 prosenttia teollisuudesta kansallistettua tai osuustoiminnallista. Tuotanto oli vuoden 1947 lopulla saavuttamassa sodan edellisen tason. Lasketaan, että tämän vuoden loppuun mennessä se tulee ylittämään vuoden 1937 tason keskimäärin 10 prosentilla, joillakin teollisuusaloilla jopa 40 prosentilla.

10-40% yli sodan
edellisestä tasosta

Puolassa on kaikki pankit, koko vuori- ja vuoriöljyteollisuus sekä sähkövoima- ja rautateollisuus otettu valtion haltuun. Tulos näkyy havainnollisesti siinä, että esim. kivihiilen tuotanto, joka v. 1945 oli alle 1 milj. tonnin kuukaudessa, nousi v. 1947 jo yli 5 milj. tonniin kuukaudessa. Sodan edellinen taso on siten ylitetty hiilentuotannossa 153 prosentilla, terästeollisuudessa 106 prosentilla jne. Koko teollisuustuotanto on ylittänyt sodan edellisen tason, vaikka Puolassa sodan aiheuttamat hävitykset ovat olleet suuremmat kuin Suomessa.

Puolassa
106-153 %

Unkarissa on 70 prosenttia kansantaloudesta kansallistettu. Nykyisin teollisuuden tuotantotaso lähentee sodan edellistä tasoa. Suunnitelman mukaan nousee

tuotanto vuonna 1950 noin 27 prosenttia sotaa edellisen tuotannon yläpuolelle.

**5-kertainen
tuotanto**

Jugoslaviassa teollisuuden kansallistamisprosentti on yli 90. Teollisuustuotanto oli vuoden 1947 lopulla 167 % sodan edellisestä tasosta. Teollisuustuotannon on tarkoitus nousta vuoteen 1951 mennessä 5-keriaiseksi sotaa edeltäneestä.

Myös Bulgariassa melkoinen osa suuryrityksistä on kansallistettu. Tulos on se, että teollisuustuotanto on vuoden 1947 loppuun mennessä ylittänyt sotaa edeltäneen tason. Sodanedellisen tuotantotason on myös ylittänyt Albania.

Romania

Romania ei ole kansallistamisessa yhtä pitkällä kuin edelliset. Uudistuksista mainittakoon maareformi ja kansallispankin ottaminen valtion valvontaan. Mutta taantumusvoimat olivat siellä kuten Suomessakin pysyneet estämään suurteollisuuden kansallistamisen. Vuoden 1947 puolivälissä terästeollisuus oli saavuttanut 70,2 prosenttia, tekstiiliteollisuus 73, kemiallinen teollisuus 78,2 ja rakennustarviketeollisuus 80 sekä öljyntuotanto 60,8 ja hiilentuotanto 95,5 prosenttia sotaa edeltäneestä tasosta. Vuoden 1947 loppuun mennessä Romania oli lähempänä sodan edellistä tasoa kuin Suomi, mutta ei kuitenkaan ollut saavuttanut sitä.

**Suunnitelmatalouden
voitto**

Sosialistinen Neuvostoliitto on edistynyt jälleenrakennustyössä niin valtavasti, että se viime vuoden lopulla saattoi poistaa säännöstelyjärjestelmän ja samalla toimeenpanna rahanuudistuksen, jonka avulla työtätekevien reaalipalkkoja huomattavasti korotettiin.

Kansantalouden elpyminen mainituissa "ei-Marshall"-maissa on oleellisesti perustunut siihen, että ne ovat suunnitelmatalouden maita ja ovat enemmän luottaneet omiin voimiinsa ja tasa-arvoiseen keskinäiseen yhteistyöhön kuin ulkomaisiin luottoihin ja siten säilyttäneet riippumattomuutensa.

2. TASA-ARVOINEN KESKINÄINEN YHTEISTYÖ

Nämä maat eivät suinkaan pyri eristäytymään länsi-Euroopan maista eivätkä suhtaudu niihin vihamielisesti, vaan ovat olleet valmiit solmimaan niiden kanssa erilaisia taloudellisia sopimuksia, sikäli kuin tämä ei ole edellyttänyt tinkimistä omasta kansallisesta riippumattomuudesta. Kuitenkin juuri niiden läheinen keskinäinen yhteistyö on muodostunut niiden taloudellisen jälleenrakentamisen voimakkaaksi tueksi, ja se on jatkuvasti tiivistynyt.

Niinpä kesäkuun 20 p:nä 1947 Bulgaria ja Tshekkoslovakia solmivat kulttuurisopimuksen. Heinäkuun 4 p:nä allekirjoitettiin Prahassa Tshekkoslovakian ja Puolan välinen taloudellisen yhteistyön sopimus ja kauppasopimus, jonka perusteella niiden välisen tavaravaihdon edellytetään kehittyvän 4-kertaiseksi sotaa edeltäneestä; samalla vaihdettiin näiden maiden välillä maaliskuussa allekirjoitetun ystävyyssopimuksen ratifioimisasiakirjat. Heinäkuun 12 p:nä Suomi ja Bulgaria solmivat 1-vuotisen kauppasopimuksen. Heinäkuun 15 p:nä julkaistiin Neuvostoliiton ja Unkarin välinen kauppa- ja merenkulkusopimus. Heinäkuun 17 p:nä Ranska ja Puola allekirjoittivat kauppasopimuksen, sekä seuraavana päivänä Suomi ja Unkari. Heinäkuun 24 p:nä Jugoslavia ja Unkari sopivat pitkäaikaisesta keskinäisestä tavarantoimituksesta. Seuraavana päivänä Neuvostoliitto ja Jugoslavia päätyivät sopimukseen, jonka perusteella Jugoslavia saa luoton teollisuutensa kunnostamiseksi, sekä 2-vuotiseen kauppa- ja maksusopimukseen. Elokuun 1 p:nä Bulgaria ja Jugoslavia solmivat taloudellisen yhteistyösopimuksen. Elokuun 4 p:nä Puola ja Neuvostoliitto sopivat seuraavan vuoden kauppavaihdostaan. Elokuun 23 p:nä Neuvostoliitto myönsi Bulgarialle luoton sen teollisuuden kunnostamiseksi. Syyskuun 1 p:nä allekirjoitettiin Puolan ja Bulgarian välinen kauppasopimus. Syys-

Sopimussarja
itä-Euroopassa

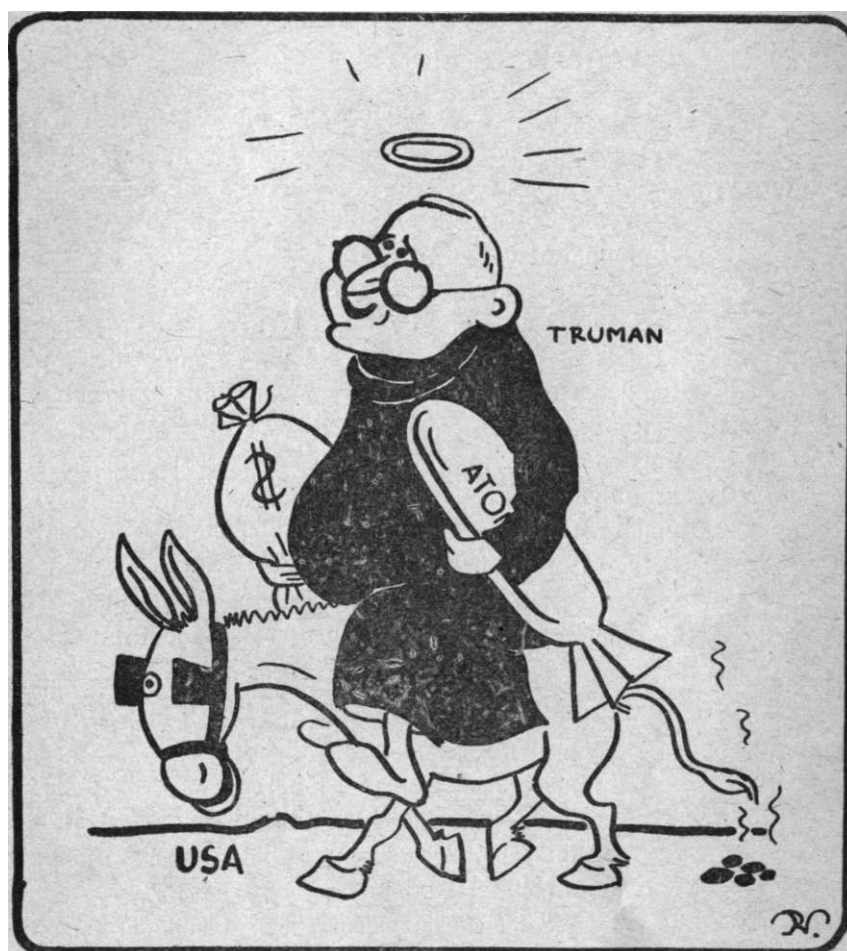
kuun 5 pñä Romania ja Tshekkoslovakia päättivät solmia keskinäisen avunanto-, ystävyys- ja kulttuurisopimuksen. Syyskuun 16 pñä julkaistiin Romanian ja Puolan välinen uusi kauppasopimus. Marraskuun 25 pñä allekirjoitettiin Romanian ja Unkarin välinen kulttuurisopimus. Marraskuun 27 pñä Bulgaria ja Jugoslavia allekirjoittivat 20-vuotisen ystävyys- ja avunantosopimuksen. Joulukuun 1 pñä Neuvostoliitto ja Suomi allekirjoittivat 5-vuotisen kauppasopimuksen. Joulukuun 8 pñä Jugoslavia ja Unkari solmivat ystävyys- ja avunantosopimuksen. Joulukuun 11 pñä Tshekkoslovakia ja Neuvostoliitto allekirjoittivat tavaravaihto- ja maksusopimuksen vuosiksi 1948—52. Joulukuun 16 pñä solmittiin Albanian ja Bulgarian välinen ystävyys- ja avunantosopimus ja 19 pñä samanlainen Romanian ja Jugoslavian välillä. Joulukuun 23 pñä julkaistiin Neuvostoliiton ja Norjan välinen uusi kauppasopimus. Joulukuun 24 pñä Romania ja Tshekkoslovakia solmivat kauppasopimuksen. Joulukuun 27 pñä samoin Neuvostoliitto ja Englanti.

Tämän vuoden helmikuun 4 pñä solmittiin Romanian ja Neuvostoliiton sekä 18 pñä Unkarin ja Neuvostoliiton välinen ystävyys-, yhteistyö- ja keskinäisen avunannon sopimus. Näiden kanssa yhdenmukaista sopimusta myös Suomen ja Neuvostoliiton välille ehdotti generalissimus Stalin helmikuun 22 pñä presidentti Paasikivelle lähettämässään kirjeessä.

YK:n peruskirjan
hengessä

Kaikki edellä mainitut sopimukset ovat täysin rauhanomaisia. Esim. Tshekkoslovakian ja Neuvostoliiton välisessä liitosopimuksessa korostetaan, että se vahvistaa Tshekkoslovakian kansantaloudellista riippumattomuutta ja turvaa rauhaa koko Euroopassa. Bulgarian ja Jugoslavian 20-vuotisesta avunantosopimuksesta lausuivat molempien pääministerit allekirjoitustilaisuudessa, että

se ei kohdistu mitään muuta maata tai kansaa vastaan. Unkarin ja Jugoslavian avunantosopimuksesta todettiin, että se on laadittu Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan hengessä ja lujittaa yleismaailmallisen demokraattisen rauhan ja turvallisuuden perusteita. Kaikista mainituista sopimuksista voidaan samalla tavoin sanoa, että ne vahvistavat asianomaisten maiden kansallista riippumattomuutta ja turvaavat rauhaa Euroopassa.

"Rauhan ruhtinas"

Näiden maiden kansat voivat katsoa luottavaisesti tulevaisuuteen, koska ne eivät ole antaneet dollariluottojen houkutella itseään osallistumaan imperialistisiin sotaliittoihin eikä luopumaan terveestä yhteiskunnallisesta uudistuspolitiikasta. Näiden maiden keskinäinen tasa-arvoinen yhteistyö turvaa niiden taloudellisen nousun.

3. YHTEISIN KOKEMUKSIN IMPERIALISTISIA SODANLIETSOJIA VASTAAN.

Vastarinta Imperialistisen Marshall-blokin muodostaminen ei voinut olla johtamatta vapautta rakastavien kansojen vastarinnan tiivistymiseen. **tiivistyy** Kommunistien luonnolliseksi tehtäväksi on langennut johtaa toimintaa kansallisen riippumattomuuden turvaamiseksi. Lokakuun 5 p:nä 1947 julkaistiin tiedonanto, että Jugoslavian, Bulgarian, Romanian, Unkarin, Puolan, Neuvostoliiton, Ranskan, Tshekkoslovakian, Italian ja Puolan kommunististen puolueiden edustajat olivat syyskuun lopulla pitäneet neuvottelukokouksen Puolassa. Kokous oli päättänyt kokemusten vaihtoa varten perustaa tiedotuskeskuksen Belgradiin ja antanut laajan julkilausuman vallitsevasta maailmantilanteesta sekä kommunististen puolueiden perusvelvollisuuksista.

Tämä kokous ja sen antama julistus olivat vuoden 1947 tärkeimpiä tapahtumia. Julistuksessa todettiin:

"Konkreettisena ilmauksena valloituspyrkimyksestä Yhdysvalloissa on nykyisissä oloissa 'Trumanin oppi' ja 'Marshallin suunnitelma'. Itse asiassa nämä molemmat asiakirjat ovat saman politiikan ilmauksia, vaikka näissä kahdessa asiakirjassa esitetäänkin erilaisissa muodoissa samat Amerikan tavoitteet Euroopan orjuuttamisesta."

" 'Marshallin suunnitelman' hämärien, tarkoituksettomasti verhottujen määritelmien sisältönä on niiden valtioiden blokin aikaansaaminen, joita sito-

vat toisiinsa velvoitukset Yhdysvaltoja kohtaan, ja amerikkalaisten luottojen antaminen maksuna siitä, että Euroopan valtiot luopuvat taloudellisesta ja sittemmin myös poliittisesta itsenäisyydestään."

"Sen tarkoituksena on ... palauttaa imperialismin valta uuden demokratian maihin sekä pakottaa ne luopumaan kiinteästä taloudellisesta ja poliittisesta yhteistoiminnasta Neuvostoliiton kanssa."

Mutta julistuksessa osoitettiin myöskin kommunististen puolueiden historiallinen tehtävä Euroopan vapauden puolustuksessa ja imperialismiin pyrkimysten torjumisessa:

Kommunistien
historiallinen
tehtävä

"Kommunistien on oltava johtavana voimana kaikkien fasismia vastustavien ja vapautta rakastavien aineiden kokoamisessa taisteluun uusia amerikkalaisia Euroopan orjuuttamis- ja valloitus-suunnitelmia vastaan."

"On ehdottomasti pidettävä mielessä, että imperialistien halusta uuden sodan aloittamiseen on tavattoman pitkä matka tällaisen sodan järjestämisen mahdollisuuteen. Maailman kansat eivät tahdo sota. Rauhaa puolustavat voimat ovat niin merkitykselliset ja suuret, että jos ne pysyvät sitkeinä ja lujina rauhan puolustuksessa... niin hyökkääjien suunnitelmat kärsivät täydellisen vararikon."

"Pahin vaara työväenluokalle on tällä hetkellä omien voimien aliarvioiminen ja vastustajan voimien yliarvioiminen."

"Jos kommunistiset puolueet pysyvät lujina asemissaan eivätkä anna peloitella eivätkä kiristää itseään, jos ne miehuullisesti seisovat kestävän rauhan ja kansandemokratian sekä maittensa kansallisen itsenäisyyden, vapauden ja riippumattomuuden vartiassa, jos ne pystyvät taistelussaan maittensa taloudellisen ja poliittisen orjuutuksen yrityksiä vastaan johtamaan kaikkia voimia, Jotka

ovat valmiit puolustamaan kunnian ja kansallisen riippumattomuuden asiaa, niin eivät mitkään suunnitelmat Euroopan orjuuttamisesta voi toteutua."

4. KIPERÄ KANNANOTTO

Suomi ja Marshall Suomen oikeistoainekset olivat jo etenkin rauhan-sopimusta käsiteltäessä ilmaisseet liittolaisuutensa imperialistisen maailman kanssa. Siitä huolimatta ne teko-pyhästi vakuuttelivat kannattavansa "puolueettomuutta", rauhaa, ystävyyttä Neuvostoliiton kanssa ja maamme itsenäisyyden turvaamista. Kun Englannin ja Ranskan hallitusten kutsut osallistua Marshall-konferenssiin heinäkuun 4 p:nä jätettiin Suomelle, niin nämä oikeisto-ainekset joutuivat pahaan pinteeseen.

Marshallin nappulana Neuvostoliittoa vastaan Muutaman päivän pohdinnan jälkeen hallitus päätti esitellä asian eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle, joka kutsuttiin koolle heinäkuun 8 p:ksi. Valiokunnalle esiteltiin "talousmiesten" laatima muistio, jossa viitattiin maamme kauppasuhteisiin länsivaltojen kanssa, väitettiin uusia ulkomaisia luottoja välttämättömiksi ja arveltiin tarpeelliseksi osallistua Pariisin-kokoukseen. Samansuuntaisen puheenvuoron käytti asiantuntijana kuultu sosiaalidemokraattinen kauppaministeri Takki. Tätä kantaa ajoivat kokouksessa innokkaimmin edistyspuolueen Kauppi, sosdem-puoluesihteerit Leskinen sekä maalaisliiton Leppälä, Hirvensalo ja Niukkanen, jonka mielestä tilaisuutta oli käytettävä etujen vaatimiseen Neuvostoliitolta.

Valiokunnan kokouksessa heinäkuun 10 p:nä tunnettiin jo hallituksen laatima vastausluonnos, joka kuului seuraavasti:

"Suomen hallitus kiittää kutsusta Pariisissa 12. 7. 1947 pidettävään kokoukseen. Koska Suomen valtiollinen asema ei vielä ole pysyvän rauhansopimuksen kautta vakautettu sekä koska puheena-oleva asia on muodostunut suurvaltojen välisen vakavan erimielisyyden aiheeksi, mutta Suomi ha-

luaa pysyä maailman poliittisten ristiriitojen ulkopuolella, niin Suomen hallitus, vaikka Suomi taloutensa jälleenrakentamiseksi tähdellisesti tarvitsee-kin ulkomaista taloudellista apua ja vaikkakin Suomi olisi vilpittömästi halukas myötävaikuttamaan taloudelliseen yhteistoimintaan, valittaa, ettei se voi osallistua puheenaolevaan kokoukseen."

Käydyssä keskustelussa kansandemokraatit asettuivat tukemaan hallituksen kielteistä kantaa, joskin pitivät luonnoksen sanamuotoa heikkona. Kokoomuspuolueen, maalaisliiton, sosdem-puolueen ja edistyspuolueen useimmat edustajat puolsivat liittymistä Marshall-maihin. Ruotsalaisten asenne oli horjuva.

Keskustelun kuluessa tehtiin useampia hallituksen luonnoksesta poikkeavia ehdotuksia. Niinpä ruotsalainen Söderhjelm Österholmin kannattamana ehdotti siihen lisäystä, että mikäli "suunnitelman" toimeenpanossa tarvitaan tietoa Suomen talouselämästä, niin Suomi on valmis antamaan sellaisia. Maalaisliiton Niukkanen Annalan kannattamana ehdotti päätettäväksi, että hallituksen olisi syytä osallistua Pariisin kokoukseen, jolloin pääministeri Pekkala ilmoitti, että hallitus ei voisi tyytyä tällaiseen päätökseen. Mm. kokoomuksen Salmisen ja sosialidemokraatti Karvosen vielä käytettyä Pariisiin-menoa puoltavat puheenvuorot sosdem-puoluesihtööri Leskinen, joka jo aikaisemmin oli ilmoittanut edustavansa sosdem-puoluetoimikunnan kantaa, ehdotti päätöslauselmaa, jossa suositeltaisiin valtuuskunnan lähettämistä. Tätä ehdotusta kannatti maalaisliiton Leppälä. Tämän jälkeen Niukkanen peruutti oman ehdotuksensa ja yhtyi Leskisen ehdotukseen.

Eri ehdotusten kesken äänestettiin, jolloin ensin Söderhjelmien ehdotus voitti hallituksen luonnoksen ja sitten Leskisen ehdotus Söderhjelmien ehdotuksen.

Samalla kuin valiokunnan päätös saatettiin hallituksen tietoon esitettiin kansandemokraattien taholta lau-

"Suomi-neito
valmis
antautumaan"

Sosialidemokraat-
tien kanta

Kansandemokraatit

sunto, jossa torjuvaa asennetta Marshallin "suunnitelmaan" perusteltiin mm. seuraavilla toteamuksilla:

"Mielestämme n.s. Marshallin suunnitelmaan ja sen toteuttamiseksi järjestettyyn konferenssiin liittyvät sekä taloudelliset että ehkä vielä suuremmassa määrässä keskeisinä olevat poliittiset näkökohdat puhuvat sanotun suunnitelman hyväksymistä ja konferenssiin osallistumista vastaan."

"On vähintään kyseenalaista, onko ulkomaisten velkojemme jatkuva lisääminen yleensäkin kansantaloutemme etujen mukaista. Se käsitys, että ulkomaista luotonottoamme olisi nyt pyrittävä mieluummin supistamaan kuin laajentamaan, lähtee mielestämme terveeltä pohjalta."

"Lienee ilman muuta selvää, että Marshallin suunnitelman vaikuttimena ei ole Amerikan epäitsekäs auttamishalu Eurooppaan nähden, vaan amerikkalaisen pääoman omat intressit, joita Euroopan markkinat ja Euroopan kansat on tarkoitus saada palvelemaan. Katsomme, että Marshallin suunnitelma kuten presidentti Trumanin suunta Amerikan politiikassa yleensäkin tähtää Euroopan maiden taloudelliseen ja poliittiseen holhoamiseen. Tämä tulisi käytännössä merkitsemään näiden maiden teollisuuden uudelleensuuntaamista amerikkalaisten etujen mukaisesti, niiden vapaan kauppapolitiikan lopettamista, taloudellisten ja yhteiskunnallisten uudistusten estämistä sekä näiden maiden taloudellista eristämistä Neuvostoliitosta."

"Marshallin suunnitelmaa voidaan pitää uuteena muunnoksena n.s. länsiblokki-suunnitelmasta, ja jo osallistuminen Pariisin konferenssiin taholtamme saattaisi merkitä askelta tällaiseen blokkiin liittymistä kohden."

"Korostamme, että ratkaisussa on kysymys valinnasta kahden vastakkaisen poliittisen suuntauksen välillä: toisaalta sen kansanvaltaisen ja Neuvostoliittoa kohtaan ystävällisen suuntauksen, joka tunnustetaan kolmen suurimman eduskuntaryhmän n.s. yhteistoimintasopimuksessa ja jota maamme sotien jälkeen virallisesti on nou-

dattanut, toisaalta palaamisen sotia edeltäneeseen Neuvostoliittoa kohtaan epäystävälliseen ja epäkansanvaltaiseen politiikkaan."

"Mielestämme ne, jotka puoltavat maamme osallistumista Pariisin konferenssiin tai tavalla tai toisella Marshallin suunnitelman täytäntöönpanoon, eivät ajattele eivätkä toimi maamme ja kansamme etujen mukaisesti, vaan ovat omiaan niitä vaarantamaan."

"Katsomme, että tasavallan presidentin ja hallituksen vastausluonnoksessaan valitsema periaatteellinen linja Marshallin suunnitelmaan ja Pariisin konferenssiin nähden on oikea ja tulee sellaisena epäilemättä aikanaan saamaan kansamme suuren enemmistön kannatuksen puolelleen. Toivoen eräiden epäonnistuneiden sanamuotojen korjaamista vastausluonnoksessa luotamme siihen, että tasavallan presidentti ja hallitus Neuvostoliittoa kohtaan epäystävällisten piirien äänistä huolimatta tulevat pysymään omaksumallaan periaatteellisella kannalla ja saattavat kysymyksen maamme ja kansamme etujen mukaiseen ratkaisuun."

Hallitus pysyikin periaatteellisesti torjuvalla kannalla Marshallin "suunnitelmaan" nähden, mutta jätti korjaamatta vastausluonnoksen heikot kohdat ja otti mukaan vielä ed. Söderhjelm in ehdottaman lisäyksen. Siten saatiin heinäkuun 12 p:nä lukea päivälehdistä seuraava virallinen tiedonanto:

Päivälehdistä
luettiin

"Tasavallan presidentti on eilen tapahtuneessa valtioneuvoston esittelyssä päättänyt annettavaksi hallituksen yksimielisesti puoltaman vastauksen Ranskan ja Iso-Britannian hallitusten kuluvaan kuun 4. päivänä Suomen hallitukselle osoittamaan kutsuun osallistua Pariisissa kuluvaan kuun 12. päivänä alkavaan ns. Marshall-konferenssiin.

Ulkoministerit Enckell ja Svento jättivät eilen iltapäivällä Ranskan lähettiläälle Leville ja Iso-Britannian v.a. asiainhoitajalle Ledward'ille Suomen hallituksen vastauksen.

Vastausnootissa lausutaan, että koska Suomen valtiollinen asema ei vielä ole pysyvän rauhan-

sopimuksen kautta vakautettu ja kun Marshall-suunnitelma on muodostunut suurvaltojen välisen vakavan erimielisyyden aiheeksi, Suomi, haluten pysyä maailman-poliittisten ristiriitojen ulkopuolella, ei valitettavasti ole katsonut mahdolliseksi osallistua puheenaolevaan konferenssiin.

Edelleen esitetään vastauksessa, että Suomi on vilpittömästi halukas myötävaikuttamaan puhtaasti taloudelliseen yhteistoimintaan valtioiden välillä ja on itse taloutensa jälleenrakentamiseksi ulkomaisen avun tarpeessa. Näin ollen Suomen hallitus ilmoittaa olevansa valmis asettamaan käytettäväksi talouttansa koskevaa informaatioaineistoa."

Heikkouksistaan huolimatta hallituksen tiedonanto

merkitsi sitä, että maamme oli välttänyt kauhean vaaran tulla kytketyksi lännen kapitalistimaiden imperialistiin sotaliittoon, kuten eduskunnan enemmistö olisi halunnut.

Oli jälleen saatu havainto-opetus siitä, millaisen vaaran muodostaa eduskunnan porvarillis-oikeistososialidemokraattinen enemmistö, joka oppimatta mitään aikaisemmista karvaista kokemuksista on valmis syöksemään maamme uusiin seikkailuihin.

Mitään unohtamatta

ja mitään

oppimatta

5. DOLLARIT JA VAPAAUS PUNTARISSA

Keskustelut hallituksessa ja eduskunnan valiokunnissa pysyvät useimmiten kansalta piilossa, ja sentähden porvarit ja oikeistososialidemokraatit niiden kokouksissa tapaavat paljastaa itsensä vielä julkeammin kuin muulloin. On kuitenkin myönnettävä, että Marshallin kakku houkutteli oikeiston lehdistössään julkisestikin ilmaisemaan liittolaisuutensa imperialistien kanssa.

Niinpä edistyspuolueen "Helsingin Sanomat" 14. 6. 47 rakensi Marshallin "suuresta" puheesta kerrassaan haltioituneen pääkirjoituksen, kehaisi englantilaisen "Timesin" suulla, että Euroopalla on nyt kultainen mahdollisuus" (olisipa sopinut muistaa Maamme-laulua, että "on maamme köyhä, siksi jää, jos..."!) ja suositeltiin "tarjouksen" hyväksymistä. "Olisi mitä suurin onnettomuus, jos USA:n apu torjuttaisiin" — "Suomen Sosialidemokraatti" samana päivänä otsikoi Bevinin edellisenä päivänä pitämän puheen. Oikeistolehtien etusivut pulistuivat Marshallin ylistystä.

Hänen herransa

ääni

Suomen ratkaisun tultua päiväjärjestykseen juttu siirtyi myös artikkelipuolelle: "Olisi joka tapauksessa järjestöntä torjua maallemme niin elintärkeä taloudellinen apu", lausui 8. 7. 47 vapaaherra von Bornin "Östra Nyland". Samana päivänä maalaisliiton "Savon Sanomat": "Tuntuisi siis luonnolliselta, että Suomi vastaa myönteävästi Englannin ja Ranskan lähettämään neuvottelukutsuun." Olisi osallistuttava, vaati "Uusi Suomi" 9. 7.

47. "Sen (Yhdysvaltain) valtavien dollarimäärien saamisesta ja käytöstä näet ratkaisevasti riippuu Euroopan talouselämän elvyttäminen" ("Sosialisti" 10. 7. 47).

"Sisäistä järkytystä"

Päätöksen tultua tunnetuksi oikeistolehdistössä alkoi valitusten tulva. "Päätöstä ei... voida sanoa maamme välittömän taloudellisen edun mukaiseksi... Täytyy vain toivoa, ettemme polttaisi siltojamme länteen, johon meillä on niin monet kiinteät yhdyssiteet" (Aamulehti 12. 7. 47). "Valitamme, ettei maallamme ole edustusta Pariisin konferenssissa" (Suomen Sosialidemokraatti 12. 7. 47). "Ei voi muuta kuin valittaa..." (Ilkka 12. 7. 47). "Suomalais-kansallinen mentaliteettimme tuntee eräänlaista sisäistä järkytystä... Emme muuta voi kuin alistua jyrkkäpiirteiseen todellisuuteen" (maalaisliiton "Karjalan Maa" 12. 7. 47). "Suomen on sopeuduttava kohtalonsa seuraamuksiin" (Åbo Underrättelser 12. 7. 47). Päätös tuntuu "vaikealta ja kohtalokkaan epäsuotuisalta" (Turun Sanomat 12. 7. 47). "Päätös vaikuttaa tosiaan perin kohtalokkaalta" (Kansan Lehti 12. 7. 47).

"Ruotsissa ymmärretään"

Mutta jopa ehätettiin lahden takaa lohduttelemaan: "Ruotsissa ymmärretään hyvin Suomen ahdinkotila" (Stockholms-Tidningen 12. 7. 47). "Lähestyvissä kunnallisvaaleissa saanevat kommunistit tuntea päätöksen seuraukset" (Svenska Dagbladet 12. 7. 47). Ja Suomen oikeistolehdistö älyää tarkistetun linjan: "Esimerkiksi amerikkalaiset ovat oikopäätä oivaltaneet tämän ratkaisun luonteen... eikä sitä pidetä varsinaisesti Suomen kannan ilmaisuna" (Turun Sanomat 15. 7. 47).

Vain kansandemokraattinen lehdistö pysyi horjumatta rauhan vartiossa. Lahjomattomana ja rauhallisena kaikui sotaprovokaattorien ylläpitämän metelin ja ruikutuksen keskellä sen ääni:

"SUOMEA EI OLE MYYTÄVÄ DOLLAREISTA" ("Työn Valta" 9. 7. 47).

"KYSYMYS ON MAAMME ITSENÄISYYDESTÄ JA VAPAUDESTA" ("Raivaaja" 10. 7. 47).

"EHDOT JOHTAISIVAT MEIDÄT SUURVALTARYHMITTYMÄN PUSKURIKSI NEUVOSTOLIITTOA VASTAAN" ("Työkansan Sanomat" 11. 7. 47).

"ON TERVEHDITTÄVÄ TYYDYTYKSELLÄ HAL-
LITUKSEMME PÄÄTÖSTÄ OLLA LÄHTEMÄTTÄ
PARIISIIN" ("Vapaa Sana" 12. 7. 47).

"TRUMANIN SUUNNITELMIEN TULOKSET NÄH-
DÄÄN KREIKASSA..." ("Uusi Päivä" 12. 7. 47).

"PÄINVASTAINEN PÄÄTÖS OLISI OLLUT JÄL-
LEEN LÄHTÖ SEIKKAILUPOLITIIKAN TIELLE"
("Keski-Suomen Työ" 15. 7. 47).

"PARIISIIN MENO OLISI MERKINNYT SUORAA
ALISTUMISTA YHDYSVALTAIN JOHTAMIEN IMPE-
RIALISTIPHIIRIEN POLIITTISEKSI VÄLIKAPPA-
LEEKSI" ("Kansan Sana" 15. 7. 47).

SKDL:n eduskuntaryhmän ja järjestöväen ohella kuu-
luu kansandemokraattiselle lehdistölle suurin kunnia
siitä, että maamme vapautta ja rauhaa ei ole vaaran-
nettu liittymällä imperialistiseen seikkailijablokkiin.

Suomalaiset seikkailupoliitikot eivät kuitenkaan ole
luopuneet toivostaan päästä liittymään imperialistiseen
rintamaan. Sentähden ne tekevät voitavansa maamme
loitontamiseksi itä-Euroopan demokraattisista maista.
Propaganda länsiblokin tai sen "pohjoismaisen" haara-
osaston puolesta on nyt muuttunut "puolueettomuus-
deksi". Ammatillisten ja muiden kansanvaltaisten jouk-
kojärjestöjen hajoittamista valmistellaan. Kansainväli-
sen Pankin sekä yleensä luotto- ja kauppapolitiikan
avulla yritetään Suomi salaviihkaa kytkeä Marshallin
"suunnitelman" tarkoitukseen.

Mutta sodanlietsojain juonet eivät saa onnistua.

Rauhan turvaamiseksi on välttämätöntä, että ystä-
vyysseuramme Neuvostoliiton ja muiden demokraattis-
ten maiden kanssa jatkuvasti vahvistetaan. Yhtyneen
oikeiston hillitön kiihoitustyö Suomen ja Neuvostoliiton
välisen ystävyysseurimuksen ajatusta vastaan "puolueet-

tomuuden" verholla palvelee imperialististen sodanlietsojain tarkoitusperiä. Uuden sodan avulla toivoo suurpääoma voivansa turvata riistoetunsa.

Lähestyvissä eduskuntavaaleissa joutuu Suomen kansa valitsemaan sodan ja rauhan voimien välillä.

Kommunistien ja muiden kansandemokraattien taistelu maamme riippumattomuuden ja rauhan puolesta jatkuu. Kansaamme ei saa viedä uusiin seikkailuihin. Yhteistyössä maailman työtätekevien kansanjoukkojen ja rauhaarakastavien kansojen kanssa Suomen Kullervo kykenee leipomaan leivän, joka ei ainoastaan ole päältä kaunis, vaan myöskin kelpaa syötäväksi.

Liite

Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston julkilausuma "Marshallin suunnitelmasta"

Ulkomainen taantumuslehdistö ja eräät ammattiliittojen toimihenkilöt etupäässä Englannissa ja Yhdysvalloissa ovat viime aikoina nostattaneet laajan kampanjan ns. "Marshallin suunnitelman" käsittelystä Ammattiyhdistysten Maailmanliiton elimissä.

Ne, jotka eivät suhtaudu suopeasti työväenluokan kansainväliseen yhtenäisyyteen, käyttävät tätä kysymystä aiheuttaakseen riitoja Ammattiyhdistysten Maailmanliiton riveissä ja vahingoittaakseen sen eheyttä. He pyrkivät ensi sijassa panettelemaan Neuvostoliiton ammattiliittoja. Vääristellen Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston asennetta he väittävät parhaavassa tarkoituksessa, että Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto muka asettaa esteitä "Marshallin suunnitelmaa" koskevan kysymyksen käsittelylle, että Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto muka yrittää tehdä Ammattiyhdistysten Maailmanliitosta kuuliaisen välikappaleensa yms.

Totuuden ilmaisemiseksi ja Neuvostoliiton ammattiliittojen kannan selvittämiseksi "Marshallin suunnitelmasta" ja myöskin suhteestaan Ammattiyhdistysten Maailmanliittoon Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto pitää välttämättömänä antaa tämän julkilausuman.

Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto torjuu tietoisena parjauksena jyrkästi sen väitteen, että Neuvostoliiton ammattiliitot muka estävät tai aikovat estää kansallisia ammattijärjestöjä ja yksityisiä ammattiliittoja käsittelemästä kysymystä "Marshallin suunnitelmasta".

Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston mielipiteenä on aina ollut ja on nytkin, että jokaisella kansallisella ammattijärjestöllä täytyy olla täysi oikeus ja mahdollisuus käsitellä vapaasti mitä tahansa poliittista kysymystä, niin myöskin kysymystä "Marshallin suunnitelmasta", jos ne pitävät sitä tarpeellisenä. Kukaan ammattijärjestö voi vapaasti sanoa sanansa tämän suunnitelman "puolesta" tai sitä "vastaan" ja tehdä vastaavan päätöksen.

Joka tahtoo uskoa "Marshallin suunnitelman" tuottavan hyviä tuloksia, uskokoon, se on hänen oikeutensa.

Mitä tulee Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvostoon, niin se ei yhdy näihin harhakuvitelmiin.

Neuvostoliiton ammattiliitot ovat aina pitäneet lainmukaisena ilmiönä toisten maiden taloudellista apua toisille maille ja nimenomaan ulkomaisten luottojen käyttöä keinona, jonka avulla voidaan parantaa näiden maiden taloudellista asemaa.

Vain panettelijat voivatkin sentähden väittää, että Neuvostoliiton ammattiliitot vastustavat periaatteellisesti kaikkea yhden valtion toiselle antamaa taloudellista apua ja siis myös Amerikan apua.

Neuvostoliiton ammattiliittojen mielestä ei kuitenkaan toisten valtioiden toisille antamaan taloudelliseen apuun saa liittyä mitään ehtoja, jotka johtavat apua saavien valtioiden taloudelliseen ja poliittiseen alistamiseen niiden valtioiden alaisiksi, jotka tätä apua antavat.

"Marshallin suunnitelma" ei missään määrin vastaa näitä vaatimuksia, ja sillä on aivan toisenlaiset tarkoitusperät.

"Marshallin suunnitelma" on suoranainen uhka länsi-Euroopan maiden suvereniteetille ja riippumattomuudelle. "Marshallin suunnitelman" laskelmat perustuvat länsi-Euroopan talouden alistamiseen Amerikan teollisuusvaltioiden etujen mukaisiksi. Tosiasiassa se johtaa siihen, että länsi-Euroopan maiden teollisuuden, ulkomaankaupan, finanssien ja valuutan valvonta siirtyy amerikkalaisten monopoolien käsiin.

Välttämättömäksi ehdoksi niinsanotun "avun" saamiselle Amerikan hallitukset piirit asettavat sen, että länsi-Euroopan maat luopuvat suvereenisesta oikeudestaan määrätä itsenäisesti kansalliset tuotantosuunnitelmansa. Vastaisuudessa näistä suunnitelmista on ehdottomasti sovittava amerikkalaisen hallinnon kanssa.

Yhdysvaltojen hallituksen virallisista asiakirjoista käy selville, että "Marshallin suunnitelman" tarkoituksena on sellaisten mitä tärkeimpien teollisuusalojen jäädyttäminen länsi-Euroopassa kuin metalli-, kone- ja laivanrakennusteollisuuden, joilla tunnetusti on suuri merkitys näiden maiden riippumattomuuden turvaamisessa.

Samaan aikaan supistetaan välttämättömän tuotantokaluston toimitukset Amerikasta mitättömimpään vähimmäismäärään.

Amerikkalaisten miljardöörien painostuksesta Englannin ja Hollanin laivanrakennusteollisuus sekä Ranskan auto- ja lentokoneteollisuus supistavat jo nyt tuotanto-ohjelmiaan. Sadat tuhannet työläiset jäävät tämän takia vaille työtä ja lisäävät työttömien armeijaa.

"Marshallin suunnitelman" mukaan länsi-Euroopan valtiot menettävät samaten suvereeniset oikeutensa myöskin ulkomaankaupan alalla. Amerikkalaisten miljardöörien vaatimuksesta tuontitulleja on länsi-Euroopassa huomattavasti alennettava, kun taas Yhdysvalloissa tuontitullit pysyvät entisellä, kohtuuttoman korkealla tasolla. "Marshallin suunnitelman" edellyttämä vienti länsi-Eurooppaan ei ole mitään muuta kuin laaja dumping-ohjelma sellaisille tavaroille, joiden huomattavalle osalle ei löydy menekkiä Amerikan markkinoilla ja jotka lähetetään länsi-Eurooppaan pakollisina lajikkeina.

Näin "Marshallin suunnitelma" todellisuudessa johtaa länsi-Euroopan maiden kansallisen suvereniteetin hävittämiseen, koska se vaikuttaa mitä vakavimmalla tavalla näiden maiden kansallisen teollisuuden kehitystä vastaan.

Mitä "Marshallin suunnitelma" lupaa länsi-Euroopan työväenluokalle ja kaikille työtätekeville? Suunnatessaan länsi-Euroopan talouden — ei jälleenrakennuksen ja nousun tielle — vaan supistusten ja amerikkalaisten miljardöörien vaatimuksiin soveltautumisen tielle "Marshallin suunnitelma" ei voi olla johtamatta, taloudellisen kriisin kärjistymiseen, työtätekevien jo muutenkin hyvin vaikeiden elinehtojen jatkuvaan huononemiseen, uusiin kieltäymyksiin ja joukkotyöttömyyteen.

Mutta taloudellinen ohjelma ei ole läheskään kaikki, mitä "Marshallin suunnitelmaan" sisältyy. Se myönnetään Yhdysvaltojen presidentille avunannosta vieraille valtioille neuvoja antavan komitean selostuksessa: "Yhdysvaltojen etuja Euroopassa ei saa tarkastella yksinomaan taloudellisten tekijöiden näkökannalta. Ne ovat luonteeltaan myös strateegisia ja poliittisia."

Niinkuin nykyisin koko maailma tietää "Marshallin suunnitelma" asettaa päiväjärjestykseen itä-Euroopan maita vastaan tähdätyn läntisten valtioiden sotilaallisen-poliittisen blokin luomisen Amerikan Yhdysvaltojen johdolla.

Tärkeimpänä välikappaleena politiikkansa toteuttamiseksi tässä blokissa Yhdysvallat aikoo käyttää länsi-Saksaa, jolla on mahtava sotateollinen potentiaali (Ruhrin alue).

Juuri sentähden "Marshallin suunnitelma" pitää ennen kaikkea tärkeänä Saksan hajaannusta ja sen läntisen osan muuttamista erilliseksi valtioksi Amerikan suojeluksen alaisena. Huomattava osa "Marshallin suunnitelman" mää-

rärahoista suunnataan sotateollisuusperustan lujittamiseen länsi-Saksassa.

"Marshallin suunnitelman" pohjalla luodun blokin erikoisuutena on Amerikan finanssivaltioiden sopimus Ruhrin saksalaisten valtioiden kanssa, jotka jo kahdesti yhden sukupolven elinaikana ovat syösseet maailman hävittävään sotaan.

"Marshallin suunnitelman" mukaisesti länsi-Euroopan maiden on oltava Kreikan ja Turkin esimerkin mukaan valmiina luovuttamaan Yhdysvaltojen käyttöön strategiset tukikohtansa ja strategiset raaka-aineensa.

Tästä seuraa, että tämän politiikan tarkoituksena on tehdä länsi-Euroopasta amerikkalaisten sodansyöttäjien hyökkäystukiasema.

Kajotessaan länsi-Euroopan maiden kansalliseen suvereniteettiin ja riippumattomuuteen "Marshallin suunnitelma" tyrkyttää niille ns. amerikkalaista "ajatustapaa", jolla on ymmärrettävä pyrkimystä oman hegemoniansa, oman herruutensa tyrkyttämiseen Euroopan kansoille.

Amerikan taantumukselliset tahtovat näin riistää länsi-Euroopan kansoilta oikeuden omaan elämän- ja ajatustapaan.

Ei ole sentähden ihme, että monet Euroopan maiden ammatillisten keskusjärjestöjen johtajat vastustavat päättävästi "Marshallin suunnitelmaa".

"Marshallin suunnitelman" taantumuksellinen, hyökkäysluontoinen sisältö peitetään antikommunismien savuverhoon. Saksan fasistien joukkoon kuuluneiden paatuneiden taantumuksellisten esimerkin mukaan Amerikan ekspansionistit peittävät antikommunismien naamarin alle politiikan, joka tähtää Euroopan maiden kansallisen vapauden ja riippumattomuuden tukahduttamiseen ja joka on taistelua demokratiaa ja edistystä vastaan.

Tällainen on meidän näkökantomme "Marshallin suunnitelmasta".

Mitä tulee "Marshallin suunnitelman" käsittelyyn Ammattiyhdistysten Maailmanliitossa Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto on sitä mieltä, että "Marshallin suunnitelma" ulottuu Yhdysvaltojen ja Euroopan eri maiden valtiollisten ja poliittisten suhteiden alalle ja että siihen sisältyy myös poliittisia kysymyksiä, joiden ratkaisussa jokaisella valtiolla ja jokaisella ammatillisella keskusjärjestöllä tulee olla täydellinen vapaus riippumattomuutensa ja suvereenisuutensa tähden.

Sentähden ei kysymys "Marshallin suunnitelmasta" voi olla sellainen kysymys, josta Ammattiyhdistysten Maailmanliitto voi tehdä joitakin kansallisia ammatillisia keskusjärjestöjä sitovia päätöksiä.

Koska kuitenkin on esitetty itsepintaisia vaatimuksia tämän kysymyksen käsittelystä liiton toimeenpanevissa elimissä ja koska Neuvostoliiton ammattiliitot ovat velvollisia kunnioittamaan muiden liittoon kuuluvien järjestöjen mielipidettä, niin Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto ilmoittaa suostuvansa siihen, että liiton toimeenpanevissa elimissä käsitellään lähiaikoina "Marshallin suunnitelmaa" koskeva kysymys, jonka Yhdysvaltojen Tuotannollisten Ammattiliittojen Kongressi (CIO) ja Britannian ammattijärjestöjen pääneuvosto ovat esittäneet.

Esitettyjen näkökohtien valossa on selvää, ettei "Marshallin suunnitelma" mitenkään voi olla syynä hajaannukseen maailman ammatillisessa liikkeessä, sillä jokaisen kansallisen ammattijärjestön on oltava täysin vapaa määrittelyssään suhteensa tähän suunnitelmaan.

Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto on sitä mieltä, että työväenluokan kansainvälinen yhtenäisyys Ammattiyhdistysten Maailmanliitossa perustuu vapaaehtoiseen ja vapaaseen yhteistoimintaan ammattiliittojen välillä, jotka ovat työläisten puolueettomia järjestöjä ja joiden päämääränä on työväenluokan elintason parantaminen. Neuvostoliiton ammattiliitot ovat sentähden sitä mieltä, ettei ammattiliitoista, jotka ovat epäpoliittisia järjestöjä, saa tehdä poliittisen pelin ja poliittisten juonittelujen areenaa. Ammattiliittoja ei voida kieltää äänestämästä labouristeja tai kommunisteja Englannissa, republikaaneja tai demokraatteja Yhdysvalloissa, katolisia tai kommunisteja Rans-

kassa ja Italiassa antaumumatta samalla vaaraan, että ammatillisen liikkeen yhtenäisyyttä järkytetään. Aivan samoin ei ammattiliittoja voida kieltää äänestämästä "Marshallin suunnitelman" puolesta tai sitä vastaan antautumatta samalla vaaraan, että maailman ammatillisen liikkeen yhtenäisyyttä järkytetään. Kunkin maan ammatillinen keskusjärjestö on vapaa pitämään oman mielipiteensä tällaisissa kysymyksissä ja vapaa tekemään vastaavan päätöksen.

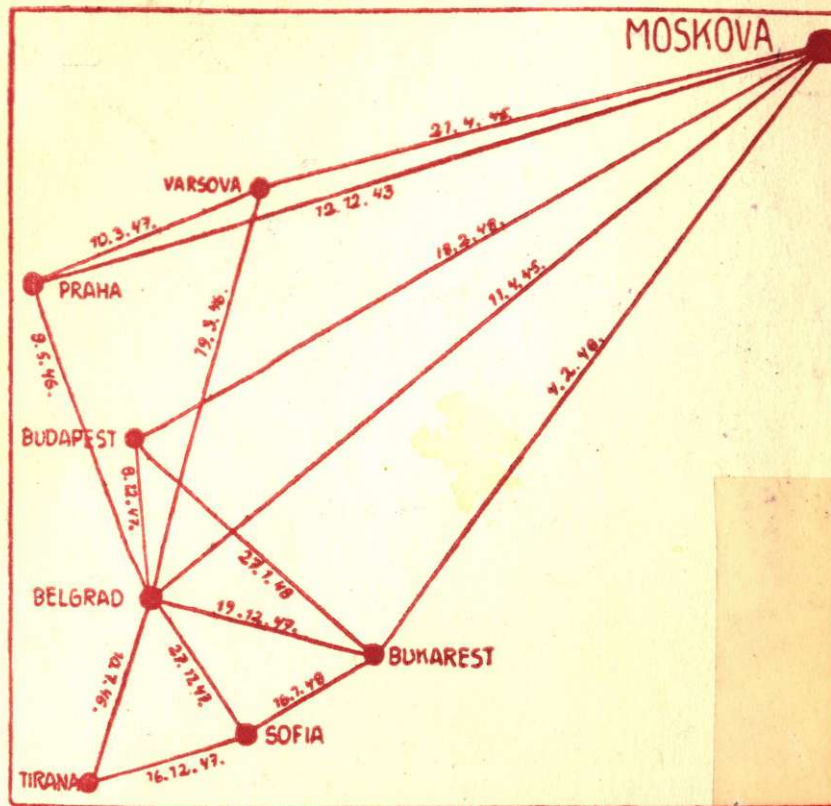
Ylläesitetyn valossa meistä näyttää Britannian ammattijärjestön pääneuvoston asenne perustelemattomalta, kun se on ohi Ammattiyhdistysten Maailmanliiton kutsunut koolle kansainvälisen ammattiliittokonferenssin käsittelemään "Marshallin suunnitelmaa". Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto on sitä mieltä, että tällaiset erilliset toimenpiteet voivat vahingoittaa Ammattiyhdistysten Maailmanliittoa ja että niitä tulevat epäilemättä käyttämään hyväkseen työväenluokan viholliset.

Mitä tulee "Marshallin suunnitelmaa" koskevan kysymyksen käsittelyyn, niin Neuvostoliiton ammattiliitot ovat sitä mieltä, että olisi demokraattisempaa, jos ammattiliittojen mielipiteiden vaihto "Marshallin suunnitelmaa" koskevasta kysymyksestä järjestettäisiin Ammattiyhdistysten Maailmanliiton toimeenpanevassa komiteassa, missä ammattiliittojen mielipiteet tulevat olemaan täydellisinmin edustettuina, ja samalla on ymmärrettävää, että Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvosto antaa suostumuksensa toimeenpanevan komitean kokoonkutsumiseen milloin tahansa.

Sellainen on Neuvostoliiton ammattiliittojen näkökanta.

Julkaisija: SUOMEN KANSAN DEMOKRAATTINEN LIITTO

Ystävyyssopimuksia itä-Euroopassa

1 artikla. Korkeat sopimuspuolet sitoutuvat ryhtymään yhdessä kaikkiin niiden käytettävissä oleviin toimenpiteisiin torjuakseen jokaisen hyökkäyksen uhkan uusiintumisen Saksan tai jonkin muun valtion taholta, joka välittömästi tai jollain muulla tavalla yhtyi Saksaan.

Korkea sopimuspuolet vakuuttavat tarkoituksenaan olevan mitä vilpittömimmin osallistua kaikkiin niihin kansainvälisiin toimiin, joiden tarkoituksena on rauhan ja kansojen turvallisuuden vakauttaminen, ja että ne tulevat suorittamaan täyden osuutensa näiden ylevien päämäärien toteuttamisessa.